

मराठी दैनिक

मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

मराठी मायबोलीचा अभिमान जोपासणारे एकमेव पत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक ○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथ मेहे

● वर्ष -०५ ● अंक-१९३ ● मुंबई, शनिवार, १४ फेब्रुवारी २०२६ ● पृष्ठ-८ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKIKARAN BATMIPATRA

छत्रपती शिवाजी महाराज यांना युनेस्कोचा मानाचा मुजरा १२ किल्ल्यांचे वारसा प्रमाणपत्र प्रदान

● बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या १२ किल्ल्यांना युनेस्कोने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत स्थान दिले आहे. त्यासंदर्भातील युनेस्कोचे अधिकृत प्रमाणपत्र आज राज्याचे सांस्कृतिक कार्य मंत्री अ. आशिष शेलार यांनी युनेस्कोच्या फ्रान्स येथील कार्यालयात जाऊन स्विकारले आहे. युनेस्को मुख्यालयात महाराष्ट्र शासनाच्या सांस्कृतिक कार्य विभागातर्फे भारतरत्न महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा पुतळा उभारण्यात आला असून मंत्री आशिष शेलार यांनी डॉ. बाबासाहेब यांना पुष्पहार अर्पण करून अभिवादनही केले.

बाबासाहेबांच्या पॅरीसमधील स्मारकाला अभिवादन
भारताचे संविधानाला ७५ वर्ष पूर्ण झाल्याच्या पार्वभूमीवर महाराष्ट्र शासनाने भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा अर्धपुतळा युनेस्को मुख्यालयाला भेट दिला आहे. २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संविधान दिनानिमित्त या पुतळ्याची स्थापना पॅरीसमध्ये युनेस्को मुख्यालयात झाली आहे. सामाजिक न्याय, समानता, बंधुता आणि शिक्षणाद्वारे सक्षमीकरण यांची डॉ. आंबेडकरांनी दिलेली शिकवण ही युनेस्कोच्या मुलभूत घ्यायाची सुसंगत आहे. पॅरीसमधील त्यांच्या या स्मारकाला आज मंत्री शेलार यांनी अभिवादन केले. यावेळी विशाल शर्मा यांच्यासह विभागाचे सचिव किरण कुलकर्णी, पुरातत्व विभागाचे सहाय्यक संचालक हेमंत दळवी आणि मान्यवर उपस्थित होते.

तामिळनाडूमधील जिंजी असा १२ किल्ल्यांचा समूह आज "जागतिक वारसा स्थळ" म्हणून संपूर्ण जगासमोर उभा राहिला आहे.

या निर्णयाच्या पार्वभूमीवर फेब्रुवारी २०२५ मध्ये शेलार यांच्या नेतृत्वाखालील महाराष्ट्र सरकारचे चार सदस्यीय प्रतिनिधीमंडळ पॅरीसमध्ये युनेस्कोसमोर सादरीकरण करून या मानाकनासाठी युक्तीवाद करून आले होते. आता याचे प्रत्यक्ष मानाकन-पत्र युनेस्कोने दिले आहे.

छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा पराक्रमाचा आणि मराठा साम्राज्याच्या वारशाचा हा

आता 'जन गण मन'च्या आधी 'वंदे मातरम' गायन बंधनकारक, केंद्र सरकारचा मोठा निर्णय

● मुंबई । प्रतिनिधी,

देशभरात प्रत्येक सरकार कार्यक्रमात आता जन-गण-मन या राष्ट्रगीतापूर्वी, वंदे मातरम गायन बंधनकारक करण्यात आले आहे. केंद्र सरकारने हा मोठा निर्णय जाहीर केला आहे. प्रत्येक अधिकृत सरकारी कार्यक्रमांमध्ये वंदे मातरमच्या संपूर्ण सहा कडव्यांचे गायन किंवा वादन अनिवार्य करण्यात आले आहे. याबद्दल गृह मंत्रालयाने १० पानांचा सविस्तर आदेश जाहीर करून हे सर्व नियम स्पष्ट केले आहेत.

सरकारच्या या नव्या नियमावलीनुसार सर्व नागरिकांना राष्ट्रगीताप्रमाणेच वंदे मातरम सुरु असेपर्यंत सावधान स्थितीत उभं राहणं बंधनकारक आहे. याशिवाय शाळांमध्येही दिवसाची सुरुवात सामूहिक

वंदे मातरम कुठे-कुठे अनिवार्य?

- ▶ तिरंगा फडकावतानाच्या कार्यक्रमांमध्ये
- ▶ राष्ट्रपतींच्या औपचारिक आगमन-निर्मानवेळी
- ▶ राज्यपाल/लेफ्टनंट गव्हर्नर यांच्या राज्यस्तरीय कार्यक्रमात
- ▶ नागरी सन्मान कार्यक्रमात
- ▶ राष्ट्रपती राष्ट्राला संबोधित करताना (AIR आणि दूरदर्शनवर)
- ▶ परेडमध्ये राष्ट्रीय ध्वज आणताना.
- ▶ सावधान स्थितीत उभं राहणं बंधनकारक

वंदे मातरम गायनाने करावी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रगीत, राष्ट्रगान आणि राष्ट्रीय ध्वजाबद्दल आदराची भावना रुजवावी हा यामागता हेतू असल्याचे सांगण्यात येते. त्यानंतर जन गण मन वाजवले जाईल. त्यानंतर जन गण मन वाजवले जाईल. त्यानंतर जन प्रसंगी उपस्थितांनी सावधान स्थितीत

आदेश दिलेल्या इतर कार्यक्रमांमध्येही हे राष्ट्रगान वाजवले जाणार आहे. यात महत्त्वाची बाब म्हणजे जर वंदे मातरम आणि जन गण मन दोन्ही वाजवले जाणार असतील, तर सर्वप्रथम वंदे मातरम वाजवले जाईल. त्यानंतर जन गण मन वाजवले जाईल. त्यानंतर जन प्रसंगी उपस्थितांनी सावधान स्थितीत

उभं राहणं बंधनकारक असेल. मात्र, एखाद्या माहितीपत्र किंवा न्यूज फिल्ममध्ये राष्ट्रगीताचा भाग म्हणून वाजवले गेले, तर उभे राहण्याची सक्ती नसेल.

याशिवाय शाळांमध्येही दिवसाची सुरुवात सामूहिक 'वंदे मातरम' गायनाने करावी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रगीत, राष्ट्रगान आणि राष्ट्रीय ध्वजाबद्दल आदराची भावना रुजवावी हा यामागता हेतू असल्याचे सांगण्यात येत आहे. खर्तर, १८७५ मध्ये बंकिमचंद्र चॅटर्जी यांनी रचलेल्या या गीताला १५० वर्षे पूर्ण झाली आहेत. याच पार्वभूमीवर पंतप्रधान मोदींकडून ७ नोव्हेंबर २०२५ ते ७ नोव्हेंबर २०२६ या संपूर्ण वर्षासाठी देशव्यापी मोहिमेचाच भाग म्हणून हा निर्णय घेण्यात आला.

कातळशिल्पांच्या संशोधनासाठी 'वर्ल्ड हेरिटेज डेस्क' प्रकल्पासाठी राज्य सरकारकडून १४ कोटी ६२ लाख रुपयांची तरतूद

● मुंबई । प्रतिनिधी,

कोकण किनारपट्टी आणि पठारावर आढळून आलेल्या हजारो अर्थिक कातळशिल्पांच्या (जिओग्लिफ्स) संशोधन, दस्तावेजीकरण आणि संवर्धनासाठी राज्य सरकारने 'वर्ल्ड हेरिटेज डेस्क' स्थापन करण्यास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. या प्रकल्पासाठी एकूण १४ कोटी ६२ लाख रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून, हा डेस्क सन २०२६ ते २०२९ या कालावधीत कार्यरत राहणार आहे. पर्यटन आणि सांस्कृतिक कार्य विभागाने गुरुवारी यासंदर्भात शासन निर्णय जारी केला.

कोकणातील कातळशिल्पे ही आद्य ऐतिहासिक मानवसंस्कृतीचा अमूल्य वारसा मानली जातात. या शिल्पांमधून हजारो वर्षापूर्वीच्या मानवजीवन, सांस्कृतिक परंपरा आणि पर्यावरणीय संदर्भांचा अभ्यास करता येतो. या पार्वभूमीवर कातळशिल्पांच्या

सखोल अभ्यासासाठी आणि 'युनेस्को' नामांकन प्रक्रियेला गती देण्यासाठी स्वतंत्र डेस्क उभारण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

या प्रकल्पासाठी मनुष्यबळावर सुमारे २ कोटी ९४ लाख रुपये, वैज्ञानिक चाचण्या आणि सहकायासाठी ६ कोटी ३८ लाख रुपये, उपकरणे आणि पायाभूत सुविधांसाठी २ कोटी ६० लाख रुपये, वाहतूक खर्चासाठी ८७ लाख रुपये, इतर खर्चासाठी ४९ लाख रुपये तसेच १० टक्के प्रशासकीय अधिभारासाठी १ कोटी ३२ लाख रुपये मंजूर करण्यात आले आहेत. 'वर्ल्ड हेरिटेज डेस्क' अंतर्गत मुंबई आणि

रत्नागिरी येथे दोन शाखा कार्यरत असतील. मुंबई शाखा राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील कातळशिल्पांवरील साहित्याचा अभ्यास, ऐतिहासिक नकाशे, उपग्रह प्रतिमांचे विश्लेषण, डेटाबेस निर्मिती तसेच युनेस्कोच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार पद्धती आणि मानके विकसित करण्याचे काम करणार आहे. तसेच संशोधन लेख, परिषद सादरीकरणे आणि धोरणात्मक अहवाल तयार करण्याची जबाबदारीसुद्धा या शाखेवर असेल.

रत्नागिरी शाखा प्रामुख्याने क्षेत्रीय सर्वेक्षण, स्थळ पडताळणी आणि स्थानिक सहभागावर लक्ष केंद्रित करणार आहे. जीपीएस आधारित नकाशांकन, ड्रोनद्वारे छायाचित्रण, भौगोलिक आणि सांस्कृतिक संदर्भांचा अभ्यास, स्थानिक परंपरा आणि लोककथांचे संकलन तसेच स्थळाना असलेले धोके यांचे मूल्यांकन करून संवर्धनासाठी प्राथमिक शिफारसी करण्यात येणार आहेत.

वडिलांनी बाईक काढली अन तेवढ्यात एक चूक...

● नागपूर। प्रतिनिधी,

सध्या बारावीची परीक्षा सुरु आहे. हीच बारावीची परीक्षा देण्यासाठी उत्साहाने घराबाहेर पडलेल्या एका विद्यार्थिनीचा आणि तिच्या वडिलांचा भीषण रस्ते अपघातात मृत्यू झाल्याची धक्कादायक घटना समोर आली आहे. नागपूर जिल्ह्यातील मोहपा रोडवर ही घटना घडली. उमरेंड पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील एमआयडीसी पुलाजवळ हा अपघात झाला. या घटनेमुळे संपूर्ण परिसरात शोककळा पसरली आहे.

ठाणे जिल्ह्याच्या औद्योगिक प्रगतीला 'महा निर्यात-इग्नाइट'मुळे मिळणार नवी गती ४५० हून अधिक उद्योजकांचा उत्स्फूर्त सहभाग

● ठाणे। प्रतिनिधी,

राज्यातील उद्योजकता आणि निर्यातीला चालना देण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने आयोजित 'महा निर्यात-इग्नाइट' महाराष्ट्र कन्व्हेंशन २०२६' चा ठाणे जिल्हास्तरीय मेळावा गुरुवार, दि. १२ फेब्रुवारी रोजी मोठ्या उत्साहात पार पडला. ठाणे जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसरातील नियोजन भवन येथे संपन्न झालेल्या या परिषदेत अपेक्षेपेक्षा जास्त, म्हणजेच ४५० हून अधिक नवीन उद्योजक आणि निर्यातदारांनी उपस्थिती लावून ठाणे जिल्हाच्या औद्योगिक क्षमतेचे दर्शन घडवले.

मॅन्युफॅक्चरिंग क्षेत्रात वाढ होण्याची मोठी क्षमता आहे, ज्याचा फायदा जिल्हाच्या आणि पर्यायाने देशाच्या अर्थव्यवस्थेला होईल," असे मत त्यांनी यावेळी व्यक्त केले.

शासकीय योजना आणि निर्यातीच्या संधी..
जिल्हा उद्योग केंद्राच्या (DIC) महाव्यवस्थापक श्रीमती सोनाली देवरे यांनी ठाणे जिल्हाच्या औद्योगिक प्रोफाईलचे सादरीकरण केले. त्यांनी महाराष्ट्र निर्यात धोरण, निर्यातीसाठी लागणारी प्रक्रिया आणि शासनाकडून मिळणाऱ्या सवलतींची माहिती दिली. विशेषतः भरड धान्य (Millets) आणि कापड (Textiles) उद्योगातील निर्यात संघीवर त्यांनी प्रकाश टाकला. तसेच, 'एमएसएसआयडीसी' (MSSIDC) मार्फत राबविलेल्या जाणाऱ्या 'फ्लॅट' गाळा भांडे अनुदान' योजनेची माहितीही त्यांनी दिली.

कोकण विभागात राबविल्या जाणाऱ्या विविध योजनांच्या प्रगतीचा आढावा घेतला. तर, फेडरेशन ऑफ इंडस्ट्रीज ऑफ इंडियाचे अध्यक्ष श्री.भालचंद्र रावराणे यांनी उत्पादन क्षेत्रातील वाढीसाठी उद्योजकांनी पुढाकार घेण्याचे आवाहन केले.

या परिषदेत विविध क्षेत्रातील तज्ञांनी उद्योजकांना सविस्तर मार्गदर्शन केले.

यांनी कृषी निर्यातीतील संधी सांगितल्या, तर 'एरुड' चे श्री. विवेक बक्षी यांनी सेवा क्षेत्रातील निर्यातीचे महत्त्व स्पष्ट केले.

● **गुंतवणूक आणि विमा** : श्री. मिलिंद काळे यांनी अनुसूचित जाती/जमातीसाठी असलेल्या 'भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर गुंतवणूक निधी' योजनेची माहिती दिली. श्री. अनिल जाधव यांनी एमएसएमईसाठी 'विमा साथी' योजनेबद्दल मार्गदर्शन केले.

गॅसबिलातून 'सायबर' चटके! कनेक्शन कापण्याचे खोटे मेसेज पाठवून मुंबईत मोठी फसवणूक, प्रकरण काय...?

● मुंबई । प्रतिनिधी,

गॅसबिल भरले नाही, भरलेले बिल अपडेट झाले नाही, तुमचे कनेक्शन रात्री कापण्यात येईल, असे वेगवेगळे खोटे संदेश पाठवून सर्वसामान्यांना जाळ्यात ओढले जाते. एखादी लिंक किंवा अॅप डाउनलोड करून मोबाइलचा ताबा घेत लाखो रुपयांच्या रकमेवर परस्पर डल्ला मारला जात आहे.

रुपये वजा झाल्याचे एकापाठोपाठ एक संदेश आले.

विलेपार्लं येथे एकट्याच राहणाऱ्या ७४ वर्षीय वृद्धेला महानगर गॅसमधून बोलतो आहे, असे सांगून एकाने फोन केला. फोनवरील व्यक्तीने त्यांना एक अॅप डाउनलोड करण्यास सांगितले. मात्र वृद्ध असल्याने तिला काहीच जमत नव्हते. समोरील अधिकाऱ्याने या महिलाला व्हिडीओ कॉल केला. त्याने अॅप डाउनलोड करण्यास भाग पाडून दोन लाख ७९ हजार रुपये महिलेच्या नकळत काढले. दहिसर येथील ७४ वर्षीय व्यक्तीच्या खात्यामधून बिलाच्या नावाखाली ४० हजार रुपये काढण्यात आले.

हे लक्षात असू द्या...
● वैयक्तिक क्रमांकावरून येणाऱ्या एसएमएस, व्हॉट्सअॅप, संदेशाला प्रतिसाद देऊ नका
● बिल भरण्यासाठी पाठवलेल्या लिंकवर क्लिक करू नये
● अधिकृत कंपनीकडून अधिकाऱ्याला संपर्क करण्याविषयी सांगितले जात नाही
● कंपनीचे जवळील कार्यालय, अथवा बिल भरणा केंद्रात जाऊन खातरजमा करा
● अॅनी डेस्क, क्विक सर्पोट, टीम च्युअर यांसारखे अॅप डाउनलोड करू नका
● बिलाच्या पॅमेंटसाठी लिंक किंवा सॉफ्टवेअर डाउनलोड करणे टाळावे
● ऑनलाइन व्यवहार करताना परिचयातील माहितीगाराची मदत घ्याव

वोरिवली पश्चिमकडील कस्तूर पार्कमध्ये राहणाऱ्या ७० वर्षीय गृहिणीच्या मोबाइलवर एक संदेश आला. यामध्ये आपण भरलेले गॅसचे बिल अपडेट झाले नसून ते अपडेट करण्यासाठी अमन मेहता यांच्याशी संपर्क करा, असे नमूद करण्यात आले होते. गॅस कनेक्शन तोडल्यास स्वयंपाक करणे मुश्किल होईल, असा विचार करून या गृहिणीने संदेशातील क्रमांकावर फोन केला. मेहता नावाच्या या अधिकाऱ्याने तुमचे बिल भरलेले दिसत नसून मी तुम्हाला लिंक पाठवली आहे. त्यावर जाऊन गॅसकनेक्शन तपशील आणि डेबिट कार्डची माहिती भरा, असे सांगितले. गृहिणीने लिंकवर जाऊन तपशील भरला असता तिच्या खात्यावरून पाच लाख ४५ हजार रुपये परस्पर वळविण्यात आले.

ट्रॉम्बे येथील निवृत्त बँक महिला अधिकाऱ्याला बिल अपडेट करण्यासाठी महानगर गॅसच्या नावाने संदेशातून एपीके फाइल पाठविण्यात आली. या महिला अधिकाऱ्याने एपीके फाइलवर क्लिक केले आणि काढाची तपशील भरला. त्यानंतर आलेला ओटीपी टाकत पैसे भरण्याचा प्रयत्न केला, मात्र तो अयशस्वी ठरला. दोन ते तीन वेळा प्रयत्न करूनही पैसे जात नव्हते म्हणून महिला अधिकाऱ्याने प्रयत्न थांबविले. काही वेळांनंतर अडीच लाख

शिक्षण जिहाद!

गुजरात येथे एका शाळेत पूर्वपरीक्षेला विलंबा आलेला इयत्ता १२ वीचा विद्यार्थी महंमद खान अन्सारी (वय १८ वर्षे) याला शिक्षिकेने विलंबाचे कारण विचारले. त्याने उत्तर देणे तर दूरच; पण शिक्षिकेच्या कानशिलातच लगावली. 'मला घरी कधी कुणी काही विचारत नाही. तुम्ही मला प्रश्न विचारणारे कोण?', अशा आविर्भावात तो शिक्षिकेशी बोलत होता. त्यानंतर शिक्षिकेला धक्का देऊन तो पळून गेला. त्याच्या पालकांना याविषयी सांगितल्यावर त्यांनी शिक्षिका आणि मुख्याध्यापक यांची क्षमा मागितली खरी; मात्र नंतर महंमदने त्याच्या वडिलांसह आणखी १५ ते २० जणांना शाळेत आणले. या वेळी त्याने शिक्षिकेला 'तू या शहरात एकटीच रहातेस. त्यामुळे तू स्वतःची काळजी घेतली पाहिजे', अशी धमकी दिली. या प्रकरणी खान याच्यासह ३ जणांना अटक करण्यात आल्यानंतर न्यायालयाने त्यांना जामीन दिली. ज्या शिक्षकांसमोर हात जोडले गेले पाहिजेत, तोच हात शिक्षिकेवर उगारला जातो, त्यांना धमकी दिली जाते, या घटना कायदेशीर गुन्हाच आहेत; पण त्यातील आरोपींना सहजपणे जामीन मिळतो. यातून अशांच्या विरोधात कठोर कायद्याची अपरिहार्यता लक्षात येते. संपूर्ण प्रकरण पाहिले, तर यातून विद्यार्थ्यांचा उर्मटपणा दिसून येतो; पण केवळ तेवढ्यापुरताच विचार न करता ही घटना शिक्षणव्यवस्था, पालकत्व, कायदा-सुव्यवस्था आणि धर्मांधांची मनोवृत्ती यांचाही विचार करण्यास प्रवृत्त करणारी आहे. शाळेत 'ज्ञानमंदिर' मानले जाते. मग वरील प्रकार म्हणजे ज्ञानमंदिराचा अवमान नव्हे का? ही घटना शिक्षणक्षेत्राला काळिमा फासणारी आहे. शिक्षक हे विद्यार्थ्यांच्या चारित्र्यविकासाचे खरे शिल्पकार असतात. विद्यार्थ्यांना घडवणे, त्यांना शिस्त लावणे, संवादाची पद्धत शिकवणे, हे दायित्व शिक्षकांचेच; परंतु वरील घटना पहाता 'आज कोण कुणाला शिकवत आहे?', तेच कळत नाही. शिक्षिकेने केवळ विलंबाचे कारण विचारले, तर त्यात बिघडले कुठे? तो महाभयंकर अपराध कसा होऊ शकतो? शिक्षक-विद्यार्थी यांचे नाते परस्परपूरक असावे. त्यात आदर आणि विश्वास असावा. अर्थात या गोष्टी केवळ सांगण्यासाठी असतात, कृतीत आणण्यासाठी नसतात, हे विशिष्ट धर्माचे लोक प्रामुख्याने अशा घटनांमधून दाखवून देत आहेत. वरील घटनेकडे केवळ 'शिक्षक-विद्यार्थी' या भूमिकेतून न पहाता 'शिक्षक आणि मुसलमान विद्यार्थी' या दृष्टीने पहायला हवे. 'प्रत्येक वेळी धर्माचा रंग मध्ये आणू नका', ही ओरड करणारे अशा घटनांविषयी मात्र काहीच बोलत नाहीत, हे लक्षात घ्या! अशा घटनांना विशिष्ट धर्मीय जर उत्तरदायी असतील, तर त्या धर्माचा रंग मध्येच आणण्याला आक्षेप का? एकतर स्वतः विलंबाने यायचे आणि त्याविषयी विचारल्यावर हात उगारायचा, ही कुठली पद्धत? अशांना ला शिक्षकांविषयी कसले देणेघेणे आहे, ना त्याच्याप्रती आदर! त्यामुळे 'प्रत्येक ठिकाणी आपलीच सत्ता, अशा आविर्भावात ते वागतात. ही वृत्ती अगदी लहानवयातील मुसलमान बालकांपासून मोठ्या वयाच्या धर्मांध मुसलमानांमध्येही मुरलेली असते. शिक्षकांवर हात उगारला जातो, यातूनच 'धर्मांध मुसलमान कित्ती असहिष्णु आहेत', हे लक्षात येईल. 'भारतात मुसलमान असुरक्षित आहेत; भारतात रहाणे मुसलमानांसाठी धोक्याचे आहे', असे म्हणणारे आता कोणत्या बिळात जाऊन लपले आहेत? 'भारतात कोण असुरक्षित आहे?', याचे उत्तर त्यांनी द्यावे. 'शिस्त', 'नियम', 'बंधने' हे शब्द जणू नसान्यासाठी नाहीत', असा उदाहरण धर्मांध मुसलमानांच्या नसान्यासाठी भिनला आहे. त्यामुळे त्यांचे स्वातंत्र्य कुणी हिरावून घेण्याचा जरसा प्रयत्न केला, तरी ते लोचक हिंसक होतात. स्वतःचे दायित्व झुगारून घ्यायचे आणि आक्रमक व्हायचे! असे केले की, समोरचा मुकाट गप्प बसतो. हे तंत्र त्यांना चांगलेच अवगत झाले आहे. त्यामुळेच तर 'हिंदूबहुल भारतात हिंदू नव्हे, तर अल्पसंख्ये धर्मांध राज्य करत आहेत', असे वाटते. ही हिंदूसाठी धोक्याची घंटा आहे. हिंदूंनी वेळीच राहाणे व्हायला हवे. हिंदू धर्म नेहमीच गुरुजन वर्गाविषयी आदर बाळगण्यास शिकवतो. कुणी तसा प्रयत्न केला, तरी हिंदू पालक विद्यार्थ्यांना योग्य ती समज निश्चितच देतात. हे हिंदू धर्माचे वैशिष्ट्य आहे. येथे तर मुसलमान विद्यार्थ्यांनी जे केले, 'ते कसे योग्य आहे-? त्याच्यावर कित्ती अन्याय झाला?', अशी ओरड करायला मुसलमान नेहमी सिद्धच असतात. त्यामुळे त्यांच्या समवेत शाळेत जाणे, त्यांची बाजू उचलून धरणे, त्यांच्या भूमिकेचे समर्थन करणे, हे पालकांकडून ओघाने केले जाते. विद्यार्थ्यांनी शिक्षिकेला दिलेल्या धमकीतून धर्मांध मुसलमानांची स्त्रीविरोधी मानसिकता दिसून येते. धर्मांधांच्या लेखी स्त्रियांना शून्य किंमत असते, हे पुन्हा एकदा या उदाहरणातून सिद्ध झाले. 'कोणत्याही स्त्रीने आपल्याला कसलीही आडकाठी आणू नये किंवा विरोध करू नये, बंधने घालू नयेत', असेच त्यांना नेहमी वाटते. कुणी तसा प्रयत्न केलाच, तर त्यांना धर्मांध मुसलमानांच्या हाणामारीची शिकार व्हावीच लागते. त्यांच्या क्रूर मानसिकतेचा सामना करावा लागतो. हिंदू स्त्रियांनी खऱ्या अर्थाने सक्षम, कणखर आणि खंबीर व्हावे. स्वतःतील 'रणराणिणी'ला जागृत करून जिहादी मनोवृत्ती असणाऱ्यांचा प्रतिकार करावा! काही वर्षांपूर्वी देहलीतील जायिमा मिलिया इस्लामिया विद्यापिठामध्ये दिवाळी साजरी करणाऱ्या हिंदू विद्यार्थ्यांना मुसलमान विद्यार्थ्यांनी मोठ्या प्रमाणात विरोध केला होता. हिंदूंनी लावलेले दिवे धर्मांधांनी लाथने उडवून दिले, तसेच रांगोळी पुसून टाकली, तसेच ऐन दीपोत्सवात 'अल्ला हू अकबर' (अल्ला महान आहे) 'नारा-ए-तकबीर' (अल्ला सर्वांत मोठा आहे), 'पॅलेस्टाईन झिंदाबाद', अशा घोषणा दिल्या. जे देहलीत घडले, त्याचीच पुनरावृत्ती गुजरातमध्ये वेगळ्या पद्धतीने झाली आहे. ठिकाण जरी वेगळे असले, तरी मानसिकता विदेशीच आहे. शिक्षण संस्थांमध्ये होणारे हे प्रकार म्हणजे तथे जिहाद घडवण्याचा धर्मांध मुसलमानांचा डाव नसेल कशावरून? शिक्षण जिहाद वेगवेगळ्या माध्यमातून अस्तित्वात आहेच. तो वाढणाऱ्या धर्मांध मुसलमानांना वेळीच वेगण घालायला हवी, अन्यथा शिक्षण क्षेत्राचे इस्लामीकरण झाल्यास भारतीय हिंदू काय करणार आहेत?

२८ जानेवारीच्या सकाळी बारामतीत दुर्दैवी विमान अपघात झाला नसता, त्यात अजितदादा पवार यांचं निधन झालं नसतं, तर आज कदाचित सर्व वृत्तपत्रांत दोन्ही राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या एकत्रिकरणाच्या बातम्यांचे मथळे असते. 'कदाचित' म्हणण्याचं कारण एवढंच, की दिशा निश्चित होती; पण प्रक्रियेचे तपशील उरत होते. दोन्ही राष्ट्रवादी एकमेकांविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात पोहोचले असल्याने काही तांत्रिक बाबी आडव्या येऊ शकल्या असल्या. शिवाय, राजकीय घडामोडींत कधी कोणते फाटे फुटतील, हे सांगता येत नसतं. त्यामुळे, एखादी गोष्ट प्रत्यक्ष घडत नाही, तोपर्यंत त्याबाबत खात्रीने बोलण्याला काही अर्थ नसतो. 'घड्याळ'वाल्या राष्ट्रवादी काँग्रेसचे काही नेते 'अशी काही चर्चा सुरू असल्याचं आम्हाला माहीत नव्हतं. तसं असतं, तर दादा आमच्याशी बोलले असते' असं सुरुवातीला म्हणाले. पण, त्यानंतर संबंधितांकडून चर्चेच्या फेऱ्यांचे अनेक तपशील, चित्रफितीच दाखवल्या गेल्याने या नेत्यांकडून पुन्हा तशा प्रकारचं वक्तव्य झालं नाही. आता उघड झालेल्या एकूण तपशिलावरून अशी चर्चा सुरू होती आणि खुद्द अजितदादाच त्यासाठी आग्रही होते, असं दिसतं. या चर्चेतील खाचाखोचा ते आपल्या पक्षातील सहकाऱ्यांना कित्ती सांगत असतील, हा प्रश्न आहे. कारण, ज्यांच्या आग्रहाखाली दादा वेगळे झाले, त्या बहुतेक सगळ्या नेत्यांचा दोन्ही पक्षांचा एकत्रिकरणाचा विरोध होता, हे त्यांनाही माहीत होतं. त्यांचा तो विरोध आजही दिसतो आहेच. या विरोधाला काही तांत्रिक, वैचारिक आधार आहे, असं नाही. शुद्ध व्यावहारिक आहे. अजितदादांच्या वारसदारांना याची व्यवस्थित कल्पना आहे. सुनेत्रा पवार यांची उपमुख्यमंत्री म्हणून निवड, पदग्रहणापूर्वीच

एकत्रिकरणाचं भवितव्य

ज्यांच्या आग्रहाखाली दादा वेगळे झाले, त्या बहुतेक सगळ्या नेत्यांचा दोन्ही पक्षांच्या एकत्रिकरणाचा विरोध होता. हे त्यांनाही माहीत होतं. त्यांचा तो विरोध आजही दिसतो आहेच. या विरोधाला काही तांत्रिक, वैचारिक आधार आहे, असं नाही. शुद्ध व्यावहारिक आहे. अजितदादांच्या वारसदारांना याची व्यवस्थित कल्पना आहे.

सोपस्कार, दिल्ली भेटीसाठीचा आग्रह या वारसदारांना समजत नाही, असं नाही. पण, आताच काही भूमिका जाहीर करण्याची गरज नाही. सगळ्यांचं ऐकून, प्रत्येकाची पावलं कुठे पडतात हे नीट समजावून घेऊन मगच आपली भूमिका स्पष्ट करण्याचं त्यांनी ठरवलं असावं. कुठेही काहीही न बोलता सरकारमधील, पक्षातील; अगदी पक्ष संघटनेतील घडी बसवण्याला त्यांनी प्राधान्य दिलेलं दिसतं. आजच्या घडीला हेच धोरण योग्य आहे. अजितदादांचे वारसदार नवखे किंवा अपरिपक्व आहेत, त्यांना आपल्यालाच पुढे घेऊन जायचं अशी चर्चा सुरू होती आणि खुद्द अजितदादाच त्यासाठी आग्रही होते, असं दिसतं. या चर्चेतील खाचाखोचा ते आपल्या पक्षातील सहकाऱ्यांना कित्ती सांगत असतील, हा प्रश्न आहे. कारण, ज्यांच्या आग्रहाखाली दादा वेगळे झाले, त्या बहुतेक सगळ्या नेत्यांचा दोन्ही पक्षांचा एकत्रिकरणाचा विरोध होता, हे त्यांनाही माहीत होतं. त्यांचा तो विरोध आजही दिसतो आहेच. या विरोधाला काही तांत्रिक, वैचारिक आधार आहे, असं नाही. शुद्ध व्यावहारिक आहे. अजितदादांच्या वारसदारांना याची व्यवस्थित कल्पना आहे. सुनेत्रा पवार यांची उपमुख्यमंत्री म्हणून निवड, पदग्रहणापूर्वीच

वेगवेगळी कारणं होती. त्याची चर्चाही त्यानंतर पुष्कळ झाली होती. पण, तो निर्णय घेण्याच्या काळात स्वतः अजितदादा कित्ती तणावात होते, याची कल्पना भारतीय जनता पक्षातील वरिष्ठ नेत्यांसह राजकीय वतुर्जालाही आहे. दोन राष्ट्रवादी स्वतंत्र झाल्यानंतरही सुरुवातीचे काही महिने सोडले, तर नंतर दोन्ही बाजूंनी परस्परान्वये वार थांबले होते. विधिमंडळाच्या अधिवेशन काळात दोन्ही पक्षांचे नेते आणि आमदार कित्ती समनव्याने वावरायचे, हे तर जगजाहीर आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत दोन्ही पक्षांनी अनेक ठिकाणी आघाडी करण्याचा निर्णय घेतला होता. राष्ट्रवादीचे राष्ट्रीय कार्याध्यक्ष प्रफुल्ल पटेल आणि प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांनी दिल्लीत शहा यांची भेट घेऊन त्यांना त्याची कल्पनाही दिली होती. भाजपसारख्या तगड्या पक्षाच्या युतीत असताना त्यांच्या संमतीशिवाय असा काही निर्णय कोणी पक्ष परस्पर घेईल, हे संभवत नाही. म्हणजे, दोन्ही राष्ट्रवादी काँग्रेसने केलेली निवडणुक आघाडी ही भाजपला पूर्ण अवगत होती आणि त्यांची त्याला मूळ संमती होती, असं मानायला जाऊ आहे. भाजपचं केंद्रीय नेतृत्व राजकीय परिणामांचा विचार केल्याशिवाय आणि एखाद्या राजकीय घडामोडीचं पूर्ण तार्किक चित्र

स्पष्ट असल्याशिवाय गाफीलपणे परवानगी देणंही शक्य वाटत नाही. राष्ट्रवादी काँग्रेसमधील घडामोडींची माहिती महायुतीतल्या अन्य पक्षांच्या विरष्ट वतुर्ज्यात असणार असो निष्कर्ष यावरूनच काढला जातो आहे. राष्ट्रवादीतल्या नेत्यांनी याही गोष्टीचा विचार उघड वक्तव्य करण्याआधी करायला हवा. अर्थात याविषयी आता कोणी उघड कबुली देण्याचा किंवा दुजोरा देण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही. कारण, त्या अपघाताने सर्व समीकरणच बदलून गेली आहे. एकत्रिकरणाचा विचार करणारे आपापला विचार करताहेत; पण हे एकत्रिकरण ज्या राजकीय चित्राचा भाग होतं, त्या चित्रातल्या अनेक घटकांची आताच्या घडीची गरज, सोय काय आहे, याचा विचार कोणी करत आहे, असं दिसत नाही. सुनेत्रा पवार यांच्या दिल्ली भेटीतही या विषयावर चर्चा झाल्याचं काही ठिकाणी प्रसिद्ध झालं आहे. त्याचे तपशील एक - दोन दिवसात कळतील. जर चर्चा झालीच असेल, तर बदललेल्या परिस्थितीत भाजपची भूमिका काय आहे, त्यांचा कल कुठे आहे, हे तिथे उपस्थित असलेल्यांना कळलंच असेल. राष्ट्रवादीतले प्रमुख चार-पाच नेते या एकत्रिकरणाला जो विरोध करताहेत, त्याची दखल भाजप कशी घेणार आहे, यावरच या 'चर्चेतल्या एकत्रिकरणा'चं भवितव्य अवलंबून आहे. अजितदादा या एकत्रिकरणाला तयार होते, त्यामागे राजकीय कारणांपेक्षा भावनिक कारणं जास्त होती, असं म्हणतात. ती भावनिक कारणं त्यांच्या वारसांच्या दृष्टीने कित्ती महत्त्वाची ठरतात, हा मुद्दा आहेच. शिवाय, ही प्रक्रिया नेटाने पुढे नेण्याएवढी तीव्र इच्छाशक्ती आता कुणाकडे असण्याचं कारण नाही, ही वस्तुस्थितीही लक्षात घ्यावी लागेल. आधी कुटुंब; मग पक्ष याच क्रमाने ही दुरुस्ती व्हायची तेव्हां होईल.

संघाला मानसिक विस्ताराची गरज!

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची शंभरी पूर्ण झाली त्यानिमित्त विद्यमान सरसंघचालक मोहन भागवत यांनी दोन दिवसांचे बौद्धिक सत्र घेऊन विविध प्रश्नांची उत्तरे दिली. 'संघाची १०० वर्षे, नवे क्षितिज', या विषयावर ही व्याख्यानमाला होती. यासाठी विविध क्षेत्रातील लोकांना निमंत्रित करण्यात आले होते, अगदी अभिनेता सलमान खानही आला होता. भाजपची सत्ता आल्यामुळे संघाला अच्छे दिन आले आहेत की, संघामुळे भाजपला अच्छे दिन आले, याचेही उत्तर भागवत यांनी दिले. भाजप, विश्व हिंदू परिषद, अभाविप, मजदूर संघ, किसान संघ अशा विविध संघप्रणित संघटना आहेत, त्यात संघाचे कार्यकर्ते आहेत. संघाचा सरसंघचालक कुणीही होऊ शकतो, फक्त तो हिंदू असला पाहिजे, असे भागवत यांनी स्पष्ट केले. संघावर आजवर अनेकांनी टीका केली, दोन वेळा बंदी आली, पण संघ काही थांबलेला नाही, त्याची वाटचाल सुरूच आहे, त्याचा विस्तार होतच आहे. संघाच्या शाखा फक्त भारतात नाहीत, तर दोडशे देशांमध्ये आहेत. संघाचा विस्तार होत असताना तो का होत आहे, याकडे त्यांचे विरोधक लक्ष घ्यायला तयार नाहीत, किंवा दिसत असले तरी ते लक्षात घ्यायला तयार नाहीत. एखादी संघटना टिकण्यासाठी आणि वाढण्यासाठी त्याला समर्थित नेत्यांची आणि कार्यकर्त्यांची गरज असते. ती संचाकडे मोठ्या संख्येने आहे. कुठलीही अपेक्षा न ठेवता घराचा आणि कुटुंबाचा त्याग करून केवळ देशासाठी आपल्याला काही करायचे आहे, यासाठी वरून जे आदेश येतील, त्यानुसार देशाच्या कुठल्याही भागात जाऊन संघकार्य करण्याची तयारी असलेले स्वयंसेवक ही संघाची मोठी ताकद आहे. संघाचे अनेक टीकाकार त्यांच्यावर अतिशय हुशारीने आणि त्यांचे मानसिक खच्चीकरण होईल, अशी टीका करतात. त्यांना धर्मवादी आणि प्रिगामी ठरवतात, पण तरीही संघ त्याकडे लक्ष न देता पुढे चालतच आहे. मूळ संघ कुठले काम करत नाही, ते विविध क्षेत्रात काम करण्यासाठी कार्यकर्ते पुरवतात. त्यांनी पुढे त्या क्षेत्रात आपला विस्तार करायचा असतो. मूळ संघ विविध क्षेत्रात काम करणाऱ्या या कार्यकर्त्यांना ऊर्जा देत असतो. बरेचदा लोक संघाला सांगतात की, त्यांनी राजकाशात उतरावे आणि निवडणुका लढवाव्या, पण ते संघ करणार नाही. त्यासाठी त्यांनी भाजपची निर्मिती केलेली आहे. संघामधील ज्यांना राजकीय महत्त्वाकांक्षा असते, ते भाजपमध्ये जातात. संघाचे काम हे शिक्षकी स्वरूपाचे असते. संघशिक्षक ते सातत्याने करत असतात. विविध भागात आणि जम्यांमध्ये जाऊन लहान मुलांना संघाच्या शाखेवर येण्यासाठी प्रवृत्त करतात. हे काम करण्यासाठी खूप चिकाटी लागते. कारण हा सततचा पाठपुरावा करणे वाटते तितके सोपे नाही. संघ आज शंभर वर्षे टिकून आहे आणि त्याचा विविध क्षेत्रात जो विस्तार झाला आहे, त्यामागे ही चिकाटी कारणीभूत आहे. हिंदू राष्ट्र, अखंड भारत हे संघाचे ध्येय आहे, त्यासाठी त्यांची वाटचाल सुरू आहे. भाजपमुळे संघाला अच्छे दिन आले का, या प्रश्नावर सरसंघचालक भागवत यांचे म्हणणे होते की, उलट संघामुळे भाजपला अच्छे दिन आले, कारण राम जन्मभूमीचे आंदोलन संघाने चालवले, त्याचा भाजपला फायदा झाला आणि त्यांना सत्ता मिळाली. भाजप आणि संघ हे एकमेकांवर अवलंबून आहेत. निवडणुकीत संघाचे स्वयंसेवक घोरोघी जाऊन भाजपचा प्रचार करत असतात. तर जेव्हा भाजपची सत्ता असते तेव्हा संघाच्या शाखांना मिळणारा प्रतिसाद वाढतो, त्यांची संख्याही वाढते. तसेच सरसंघचालक हे भाजपच्या विरोधात कधी बोलत नाहीत, ज्यामुळे भाजपचे नुकसान होईल. कारण त्यांना माहीत आहे की, जर भाजप सत्तेत आली किंवा राहिली तर संघाच्या विचारांची अंमलबजावणी व्हायला अडथळ येत नाही, वाव मिळतो. कारण ज्या राज्यांमध्ये भाजपची सत्ता नाही, तिथे संघाच्या कार्यकर्त्यांना संघाचा विस्तार करणे अवघड जाते. त्यांच्यावर प्राणघातक हल्लेही होतात. कारण संघ हा शाखांच्या माध्यमातून भाजपसाठी अनुकूल जमनी तयार करत असतो.

कायदेशीर हक्कांची वाट

▶ आपण आज ज्या सामाजिक टप्प्यावर आलो आहोत, त्यात पूर्वीही अनेकजण बदलासाठी लढले आहेत. २००९ मध्ये सुचिता श्रीवास्तव विरुद्ध चंदिगड प्रशासन या प्रकरणातच सर्वोच्च न्यायालयाने ऐतिहासिक निर्णय दिला होता. जिथे भारतात पहिल्यांदाच स्पष्टपणे सांगितलं गेलं की गर्भपाताचा अधिकार हा स्त्रीचा मूलभूत अधिकार आहे. त्यावेळी शरीर स्वातंत्रता हा स्त्रीचा अधिकार कलम २१ मध्ये अंतर्भूत झाला.

▶ २०१७ मधील के.एस. पुट्टस्वामी विरुद्ध भारत सरकार निकालाने गोपनीयतेचा हक्क दिला. यावेळी न्यायालयाने सांगितले की देह, लैंगिकता, प्रजनन, ओळख हे न सांगणे म्हणजे लपवणं असं होत नाही. हे सारं वैयक्तिक ठेवणं हा व्यक्तीचा हक्क आहे. गोपनीयता ही व्यक्तीचा सन्मान आणि स्वातंत्रता यांचा गाभा आहे. व्यक्तीचे वैयक्तिक आयुष्य, कौटुंबिक जीवन, लग्न, प्रजनन, घर आणि लैंगिक ओळख या गोष्टी गोपनीयतेच्या केंद्रस्थानी आहेत.

▶ २०१८ मधील नवनेत्रा सिंग जोहार विरुद्ध भारत सरकार निकालावेळी, सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले की समलैंगिकता हा गुन्हा नाही. व्यक्तीची वेगळी लैंगिक ओळख ही विकृती किंवा गुन्हा किंवा पाश्चात्य प्रभाव नाही. आपली लैंगिकता जपण्याचा, प्रत्येक नागरिकाला अधिकार आहे असे सांगत, भारतात छद्मव्यवस्था समुदायाला सन्मान आणि समानतेचा अधिकार दिला.

▶ २०१८ मधील जोसेफ शॉन विरुद्ध भारत सरकार सुनावणीत, कलम ४१७ अन्वयेणं कलम काढून टाकले गेले, ज्याद्वारे विवाहित स्त्रीने दुसऱ्या पुरुषाशी संबंध ठेवले तर तो दुसरा पुरुष गुन्हेगार ठरवला जाई. न्यायालयाने सुनावणीत सांगितले की, स्त्री ही स्वतंत्र व्यक्ती आहे, नवऱ्याची मालमत्ता नाही. याद्वारे स्त्रीचे स्वतंत्र आणि लैंगिक स्वातंत्र्य काळपणे सांभाले गेले. व्याभिचार हा फौजदारी गुन्हा राहिला नाही.

बाईपणासाठी सुरक्षित अवकाश

सर्वोच्च न्यायालयाने ऐतिहासिक निर्णय दिला की मासिक पाळीत काळजी घेणं हा स्त्रियांचा मूलभूत हक्क आहे. राज्यघटनेच्या २१ मध्ये या मूलभूत अधिकाराचा समावेश केला गेला आहे. कलम २१ नुसार, भारतीय नागरिकांना आपलं आयुष्य सन्मानपूर्वक जगण्याचा, त्यांचं वैयक्तिक स्वातंत्र्य, खासगी अवकाश, आरोग्य, रोजगार हे सारं जगण्याचा अधिकार आहे. मुळात जगण्याचा हक्क सांगणारं कलम २१ हे अत्यंत महत्त्वाचं कलम आहे आणि याची रक्ती मोठी आहे. स्वच्छ हवा, पाणी, स्वस्थ, पर्यावरण संवर्धन, प्रदूषण मुक्त जीवन आणि आत हा निर्णय! राज्यघटनेत वेळेवेळी नवीन अधिकार सामावून घेतले जातात. राज्यघटनेचे कलम ३२ हे नागरिकांना त्यांच्या मूलभूत हक्कासाठी संरक्षण मिळवण्यासाठी, थेट सर्वोच्च न्यायालयात जाण्याचा अधिकार देतं. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी कलम ३२ ला राज्यघटनेचं हृदय आणि आत्मा असल्याचं म्हटलं होतं, ते याचसाठी. या कलमामुळे जया ठाकूर सर्वोच्च न्यायालयात मासिक पाळीतल्या त्यांनी शाळांमध्ये मुलींना सुरक्षित जावयचं, मासिक पाळीच्या उपाय योजनेकरता त्यांची शाळा सुटू नये, यासाठी विविध मागण्या केल्या. स्त्रीला तसंच इतर लैंगिकता असलेल्या लोकांना देह स्वातंत्र्य मिळवण्याचे असे विविध टप्पे आपण जगतो आहोत. त्यातीलच हा पुढील महत्त्वाचा टप्पा.

न्यायालयाच्या निर्णयामुळे आता मासिक पाळी हा फक्त आरोग्याचा किंवा लोकांनी स्त्रियांसाठी सॅनिटरी पॅड्स काय आहे ते, बायकांना सांगा, त्यांना विषय राहिला नसून, तो राज्यघटनेतील मूलभूत हक्क झाला आहे. तो स्त्रियांच्या सन्मानाशी, समानतेशी, शिक्षणाच्या हक्काशी जोडला गेला आहे.

डॉ. जया ठाकूर विरुद्ध भारत सरकार हे प्रकरण नेमके काय होते, ते पाहू. २०२२ मध्ये सामाजिक कार्यकर्त्या जया ठाकूर यांनी सर्वोच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल केली होती. लाखो शाळकरी मुलींना मासिक पाळीमध्ये काळजी घेण्यासाठी मूलभूत सुविधा उपलब्ध नसल्याने मुलींची शाळा बुडते. अनेकदा कायमसाठी शिक्षण बंद

मासिक पाळीच्या काळातील आरोग्य हा मूलभूत हक्क आहे, असा महत्त्वाचा निर्णय सर्वोच्च न्यायालयाने नुकताच दिला. यामुळे सर्व सरकारी आणि खासगी शाळांमध्ये मुलींना मोफत पर्यावरणपूरक सॅनिटरी नॅपकीन आणि मुलींसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृहाची व्यवस्था होणार आहे. या निर्णयामुळे वर्षानुवर्षे गैरसमज, अंधश्रद्धांमध्ये अडकलेला स्त्रीआरोग्याचा महत्त्वाचा प्रश्न मार्गी लागला आहे.

हेते. मुलींचा सन्मान, खासगी अवकाश याची हेळसांड होते, असे त्यांनी या याचिकेत मांडले होते. डॉ. जया ठाकूर यांनी सन्मानपूर्वक आयुष्य जगण्याचा अधिकार अनुच्छेद २१, समानतेचा अधिकार अनुच्छेद १४, आणि शिक्षणाचा अधिकार अनुच्छेद २१ अ यांचे संदर्भ देत खटला लढवला. पूर्ण देशभरात दासदभंभत खरेखुरे बदल व्हावेत, नियम बनवले जावेत, हा याचिकाकर्त्यांच्या उद्देश होता. यात तीन गोष्टींवर भर होता. सरकारी आणि सरकारी अनुदानावर चालणाऱ्या सर्व शाळांमध्ये सहावी ते बारावीमध्ये शिकणाऱ्या मुलींना मोफत सॅनिटरी पॅड्स उपलब्ध असावेत, मुला-मुलींसाठी, लिंगाधारित स्वतंत्र, स्वच्छ शौचालये असावीत, शाळेत मासिक पाळीत वापरलेल्या पॅड्सची सुरक्षितरित्या विल्हेवाट लावण्याची व्यवस्था असावी आणि त्याबद्दल जागरूकता निर्माण केली जावी.

सर्वोच्च न्यायालयाने त्याही पुढे जाऊन आणखी महत्त्वाचे मुद्दे टाळक करत, ह्यामासिक पाळी हा लाज बाळगण्याचा किंवा फक्त स्त्रियांचा विषय नाही. यात पुरुषांची सुद्धा जबाबदारी आहे. म्हणून पुरुषांनाही या संवादात सहभागी करून घेऊन, मासिक पाळीबद्दल जागरूक आणि संवेदनशील बनवले पाहिजे. शाळांमध्ये मासिक पाळीबद्दल माहिती देणं, संवाद, प्रशिक्षण या गोष्टींमध्ये मुलींसोबतच मुलींनाही सहभागी करून घ्यावे, ह्याच विद्यार्थ्यांना ही माहिती दिली जावी. ह्या न्यायालयाने दिलेला खूप महत्त्वाचा मुद्दा निर्णयातून मांडला आहे.

गेली अनेक वर्षे, अनेक संस्था, व्यक्ती मासिक पाळीबद्दल जनजागरूकता करण्यासाठी मेहनत घेत असूनही, कुठेतरी समाजाचा एक टिकोण आहेच की ह्याचे काय आहे ते, बायकांना सांगा, त्यांना शिकवा. आम्हा पुरुषांना हे ऐकायची काही गरज नाही. ह्यामुळे मासिक पाळीबद्दल माहितीपर काही सत्र असलं की फक्त मुलींसाठी ते घायचं, मुलांनी ते ऐकलं तर जणू काही गंभीर गुन्हाच आहे, असा चुकीचा दृष्टिकोन अद्यापही आहे. खरेतर आजकाल खूप कमी वयात मुलांना ह्याकडे तोंड माहिती, व्हिडीओज सहजपणे उपलब्ध होतात. मुलांना या सत्रांत सहभागी न केल्याने त्यांना आपण निरोगी संवादापासून दूर ठेवतो, लपवाछपवी करू पाहतो. यातून मुलांना चुकीचा संदेश जातो. त्यातून मुलींकडे

केवळ दुय्यम लिंगाची व्यक्ती, शरीर, भोगवस्तू असे पाहण्याचा संवर्ग दृष्टिकोन तयार होतो. मुलींच्या शारीरिक आणि मानसिक अनारोग्यबद्दल असंवेदनशील, किंबहुना सेक्सिस्ट विनोद करणाऱ्या उघाहासात्मक वृत्ती तयार होते. या समस्या टाळण्यासाठी आणि चुकीच्या सामाजिक धारणा बदलण्यासाठी न्यायालयाने दिलेल्या सूचना खूपच महत्त्वाच्या भूमिका बजावतील, ही आशा आहे.

अर्थात न्यायालयाने दिलेल्या सूचना, यांची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी कित्ती होईल, याची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी कित्ती होईल, यात विविध राज्यांतील, गावागावांतील शाळा कित्ती प्रामाणिकपणे त्यावर काम करतील, शाळांमध्ये हे अंमलात आणण्यासाठी स्थानिक पातळीवर इच्छाशक्ती आणि योग्य माहिती असलेले लोक आहेत का, हे पुढचे प्रश्न आहेतच; पण निदान या निमित्ताने यावर विचार, चर्चा सुरू झाली, हे कमी नाही. शाळांनी स्थानिक पातळीवरच्या सामाजिक संस्था, कार्यकर्ते, या कामाची जाण असणाऱ्या व्यक्तींची मदत घेतली तर निश्चितच चांगल्या रीतीने अंमलबजावणी होऊ शकेल. ही संसंधाने कमी पडतील, ती नव्याने निर्माणही करता येतील.

अर्थात अद्याप खूप सान्या गोष्टी बाकी आहेत, कामाच्या ठिकाणचे स्त्री आरोग्य, मासिक पाळीत काळजी घेण्यासाठी सुविधा, साधने, सार्वजनिक ठिकाणे, जसे की बस स्थानके, रेस्टॉरंट, येथील स्वच्छता आणि सुविधा, स्त्रियांसाठी बनवलेली शौचालयांची उपलब्धता, स्तनपान करणाऱ्या मातांसाठी सुविधा, सन्मान, सुरक्षा, मासिक पाळीत, स्तनपान करणाऱ्या स्त्रियांना रजा किंवा कामातून लहानसे ब्रेक घेण्याची मुभा इत्यादी. तसेच तळागाळात काम करणाऱ्या स्त्रियांच्या मासिक पाळी नियोजनाचे काय, किंवा असंघटित कामगार महिलांच्या सन्मानाचे काय, असे असंख्य प्रश्न आहेत. या गोष्टींचा विचार नव्या निर्णयाच्या निमित्ताने करता येईल का, हे पाहायला हवे. याही पुढे जाऊन ट्रान्स स्त्री पुरुषांचे आरोग्याचे प्रश्न, मासिक पाळी घेणाऱ्या स्त्री पुरुषांना या संवादात सहभागी करून घ्यायला हवे असा प्रश्नही उभा राहिला आहे. आपले लक्ष सध्या नसून, मुलींची स्वातंत्रता आहे.

कर्नाटक प्रशासनानेही स्वागतार्ह निर्णय घेतला आहे. सरकारी नोकरीतील १८ ते ५२ वयोगटातील स्त्रियांना मासिक पाळीत आराम करण्यासाठी वर्षातून १२ दिवस रजा मिळणार आहे. हा खूपच महत्त्वाचा निर्णय आहे. स्त्रीच्या मासिक पाळीला अडथळा किंवा समस्या म्हणून पाहण्याएवजी, या दिवसांत तिच्यासाठी सन्मानपूर्वक सुरक्षित अवकाश निर्माण केला गेला, त्यात पुरुषांनाही सामील करून घेतले, तिच्यासाठी योग्य हेतूने आधार देणारी व्यवस्था निर्माण केली गेली, तर स्त्रियासुद्धा आनंदाने सामाजिक पातळीवर महत्त्वाचे योगदान देऊ शकतील, हेच यातून अधोरेखित होते.

कच्च्या केळ्याचे वडे

साहित्य - चार कच्ची केळी, अर्धा चमचा मोहरी, चिमूटभर हिंग, आठ ते दहा कडीपत्ता पान, पाव चमचा हळद, चार ते पाच हिरव्या मिरचा, एक इंच आलं, मीठ, कोथिंबीर, एक कप बेसन, पाव चमचा हळद, अर्धा चमचा लाल मिरची पावडर, एक चिमूट खायचा सोडा, तेल.

कृती - प्रथम चार कच्ची केळी कुकरमध्ये तीन ते चार शिट्या काढून उकडून घ्या आणि नंतर त्यांचे साल काढून, कुस्करून घ्या. एका कढईत तेल घालून मोहरी, हिंग, कडीपत्त्याची फोडणी करा. नंतर त्यात हळद, आले, मिरची खर्डा आणि कुस्करलेले केळं घाला. आता त्यात मीठ घालून ते वाफवून घ्या. कोथिंबीर घाला आणि तयार भाजी थंड होऊ द्या. दुसऱ्या एका भांड्यात बेसन, मीठ, हळद, तिखट आणि सोडा घाला. थोडे पाणी घालून भज्यासारखं पीठ तयार करा. तयार भाजीची गोळे करा आणि पिठात घोळवून तेलात फ्राय करून घ्या. वडे झाले की हिरवी चटणी आणि टोमॅटो सॉस बरोबर सर्व् करा.

मुलतानी मिट्टी किंवा मुलतानी माती भारतात शेकडो वर्षांपासून त्वचेच्या सौंदर्यासाठी आणि निरोगीपणासाठी वापरली जात आहे. जेव्हा कॉस्मेटिक्स बाजारात नव्हतीच, तेव्हापासून भारतीय महिला आपल्या त्वचेसाठी ही माती वापरत आल्या आहेत. बाजारातील महागडी आणि काहीवेळा त्वचेला अपाय होऊ शकणारी क्रिम्स किंवा पॅक वापरण्यापेक्षा ही माती निरिष्कण त्वचेसाठी वापरता येते आणि महागड्या कॉस्मेटिक्सच्या तुलनेत ती स्वस्त असतेच, पण त्यापासून कोणताही अपाय होण्याचा धोका नसतो.

चेहऱ्यावरील सुरकुत्या, पुरळ, मुरमे, काळे डाग, ब्लॅक हेड, व्हाइट हेड, ब्रण यांसारख्या अनेक कारणांसाठी ही माती अत्यंत सुरक्षित आणि उपयुक्त आहे. त्यामुळे ती वापरून त्वचेवर काय चमत्कार घडतो हे अनुभवण्यास काहीच हरकत नाही. या मातीचे काही फायदे प्रथम समजून घेऊ. या मातीत मॅग्नेशियम क्लोराईड असते, ज्यामुळे पुटकुळ्या आणि त्वचेवरील डाग कमी होतात. त्वचा तेलकट असले तर ही माती त्वचेतील अनावश्यक जादा तेल शोषून घेते आणि नवीन पिंपल्स येण्यास अटकाव करते. या मातीपासून बनविलेले फेसपॅक त्वचा स्वच्छ बनवितात तसेच धूळ,

सुंदर त्वचेसाठी मुलतानी माती

तेल व त्वचेवरील मृत पेशी हटवतात. त्वचेला लाली येत असेल, तर ती कमी करण्यासाठी आणि ब्रण कमी करण्यासाठी तसेच त्वचेला शांत आणि सूडिंग इफेक्ट देण्यासाठीही ही माती अतिशय उपयुक्त ठरते. तसेच त्वचेवर पिग्मेंटेशन होत नाही आणि त्वचा टॅन होण्यापासूनही सुटका होते.

या मातीपासून घरच्या घरीच फेसपॅक बनवून ते वापरता येतात. त्वचा तेलकट असेल तर मुलतानी माती, गुलाबपाणी आणि चिमूटभर हळद घालून त्याची पातळ पेस्ट करावी आणि चेहरा व मानेवर लावावी. डोळ्याभोवती लावू नये. हा पॅक वाळू द्यावा व नंतर

पाण्याचे तोंड स्वच्छ धुवावे. पॅक लावल्यानंतर जास्त बोलू नये अथवा चेहऱ्याची जास्त हालचालही करू नये. पिंपलचे डाग त्वचेवर असतील तर मातीत ताज्या टोमॅटोचा रस, चिमूटभर हळद घालून पेस्ट बनवावी आणि ती चेहऱ्यावर लावावी. डोळ्याखालची काळी वर्तुळे जाण्यासाठी माती, दही आणि पुदीन्याच्या पानांच्या पेस्टसह कालवावी आणि लावावी.

हा पॅक अर्धा तास चेहऱ्यावर ठेवून नंतर कोमट पाण्याने तोंड धुवावे. विशेष म्हणजे त्वचेला कोणताही विकार नसेल आणि त्वचा चांगलीच

असेल तरी ती अधिक चांगली, मऊ तसेच चमकदार होण्यासाठी या मातीचा लेप थोड्याशा तेलासह चेहऱ्यावर लावावा.

ही माती ओळखायची कशी, असा एक प्रश्न येतो. मात्र, ती वास आणि रंगावरून सहज ओळखता येते. मातीचा रंग फिकट पिचकसर असतो, तर वास ताज्या चिखलासारखा असतो. या मातीपासून बनविलेले पॅक बाजारात मिळतात, मात्र शक्यतो मातीच विकत आणून वरीलप्रमाणे आवश्यकतेनुसार मिश्रण करून केलेले पॅक स्वस्त पडतात. तसेच त्यापासून अपाय होण्याची भीतीही राहत नाही.

नॉर्मल त्वचा असेल तर मातीत दुध आणि बदामाची थोडी पुड घालून पॅक करावा आणि चेहऱ्यावर लावावा. पुटकुळ्या येत असतील, तर त्या जाण्यासाठी या मातीत कडुनिंब आणि कापूर घालून गुलाबपाणी घालावे व ते मिश्रण त्वचेवर लावावे. हे मिश्रण आठवड्यातून एकदाच लावावे.

कमी रक्तदाब नियंत्रणात आणण्यासाठी एक घरगुती साधा उपाय

आल्याचे सेवन
'हायपोटेंशन'साठी लाभदायक
आल्याचे सेवन आरोग्यासाठी लाभदायक ठरते. आल्यामध्ये अँप्टी इंप्लेमेट्री, अँप्टी बॅक्टेरियल, अँप्टी ऑक्सिडेंटशियाय आणखीही काही पोषक तत्त्व असतात.

आल्यामधील या पोषक तत्त्वांमुळे सूज कमी करण्यास तसेच सर्दी-खोकला कमी करण्यास फायदेशीर ठरते. सकाळी उठल्यावर रिकाम्यापोटी आल्याचे पाणी प्यायल्याने रक्तदाब नियंत्रणात राहण्यास मदत होते. आल्याचे पाणी प्यायल्याने रोगप्रतिकार शक्तीही चांगली होती. पित्त झाल्यासही आल्याचे पाणी प्यायल्याने आराम मिळतो.

कमी रक्तदाबाला 'हायपोटेंशन' सुद्धा संबोधले जाते. जेव्हा रक्तदाबाचे मापन करणाऱ्या मशीनमध्ये ९०/६० एमएमएचजी किंवा त्यापेक्षाही कमी रक्ताचे निदान होते, त्यास 'हायपोटेंशन' मानले जाते. अशा परिस्थितीत व्यक्तीच्या रक्तदाबाचे प्रमाण फार कमी झालेले असते. तेव्हा चक्कर येणे, थकवा जाणवणे, मळमळणे, श्वास घेण्यास अडथळे निर्माण होणे, त्वचा तेलकट होणे यांसारखी लक्षणे समोर येतात.

मिठाचे पाणी
'हायपोटेंशन'साठी लाभदायक
मिठाचे पाणी प्यायल्याने रक्तदाब नियंत्रणात राहण्यास मदत होते. पण मिठाचे प्रमाण नेमके किती असावे, यासाठी डॉक्टरांचा सल्ला घ्या. मिठांमध्ये सोडियमचे गुण असल्यामुळे रक्तदाब वाढण्यास मदत होते. एक ग्लास पाण्यात अर्धा चमचा मीठ एकत्र करून प्यायल्याने रक्तदाब नियंत्रणात राहण्यास मदत होते. पण मीठ शरीराला तेवढाच घातक पदार्थ आहे. म्हणून एकदा डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

उन्हातून आल्यावर काही लहान मुलांमध्ये नाकातून रक्तस्राव होतो. याला घोळणा फुटणे असे म्हणतात. यात नाकाच्या पुढच्या भागातल्या नाजूक रक्तवाहिन्या (केशवाहिन्यांचे जाळे) उघडाने फुगून फुटतात व रक्त येते. काही वेळा अतिरिक्त दाब किंवा रक्ताच्या कर्करोगातून पण घोळणा फुटतो. म्हणून वारंवार असा त्रास होत असल्यास तज्ज्ञास दाखवावे.

लहान मुलांच्या नाकातून रक्तस्राव होत असेल तर 'हे' करा

प्रथमोपचार
रक्तस्राव सुरू असताना जास्त हालचाल न करता बसून राहावे. डोके पुढे झुकलेले ठेवावे. म्हणजे रक्त मिळले जाणार नाही. अँड्रॉनॉलिन स्प्रे उपलब्ध असल्यास नाकात एकदा फवारा मारावा. याने रक्तवाहिन्या आकसून रक्तस्राव थांबतो. वाटल्यास ५ मिनिटांनी परत एकदा मारावा. मात्र अतिरिक्त दाब्या रुग्णांना हा उपचार करू नये. नाकाचा पुढचा भाग हाताच्या बोटांन २-५

मिनिटे दाबून धरावा. याने रक्तवाहिन्यातून रक्त येणे बंद होते. नाकाला व गालांना थंडगार पाणी किंवा बर्फ लावल्याने रक्तवाहिन्या आकुंचन पावून रक्तस्राव थांबायला मदत होते. रक्तस्राव थांबल्यावर उशीर घेऊन उताणे निजून राहावे. **कारणे**
नाकाला जखम होणे
कष्टांचे काम
उच्च रक्तदाब
उंचीवरच्या प्रदेशात जाणे
नाक फार जोराने शिकरणे

नाकातून रक्त आल्यास काय करावे

खाली बसावे
थोडेसे पुढे झुकावे म्हणजे रक्त हे आपल्या घशात जाणार नाही
थंड, ओला कपडा आपल्या नाकाखाली धरावा म्हणजे आपल्या नाकातील रक्तवाहिन्या आकुंचित होऊन रक्तस्राव थांबेल.
रक्त हे एकाच नाकपुडीतून येत असेल तर, त्या नाकपुडीच्या वरच्या भागात घट्ट दाबून धरावे.
दोन्ही नाकपुड्यांतून रक्त येत असेल तर, आपल्या नाकपुड्या किमान दहा मिनिटे दाबून धरायला.
तरीही रक्तस्राव चालूच राहिल्यास, आणखी दहा मिनिटे दाब द्यावा.
रक्तस्राव हा नाकाला थेट झालेल्या जखमेमुळे झाला असेल तर, केवळ हलकाच दाब द्यावा.
जोरादार रक्तस्राव चालूच राहिल्यास किंवा नाकातून वारंवार चालू राहिल्यास, एखाद्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

आजमावून घ्या जास्वंदीचा चहा

जास्वंदीच्या फुलांचे महत्त्व आपल्याकडे मोठे आहे. गणपती बाप्पांचे हे फूल आवडते आहेच, पण त्याशिवाय हे फूल उत्तम औषधी म्हणूनही वापरले जात असते. जास्वंदीची फुले आणि पाने खोबरेल तेलामध्ये कढवून हे तेल केसांना लावल्याने अकाली पांढरे झालेले केस पुनश्च काळे होतात, तसेच केसगळती थांबून केसांची चांगली वाढ होते. जास्वंदीची फुले वापरून बनवलेला चहा किंवा काढा देखील आरोग्याच्या दृष्टीने अतिशय उत्तम समजला जातो. जास्वंदीची फुले भारतामध्ये बहुतेक ठिकाणी सहज उपलब्ध असून, हा चहामध्ये अनेक पौष्टिक तत्त्वे असून, यामध्ये कॅल्शियमचे प्रमाण नगण्य असते. या चहाच्या सेवनामुळे उच्च रक्तदाब नियंत्रणात राहून कोलेस्टेरॉलचे प्रमाणही नियंत्रणात राहते. या चहाने शरीराची रोगप्रतिकारशक्ती वाढत असून, चयापचय शक्तीदेखील सुधारते. 'हिबिस्कस टी' किंवा जास्वंदीचा चहा बनवण्यासाठी जास्वंदीच्या फुलांचा वापर

केला जात असून, या चहाला फुलांप्रमाणेच लाल रंग येतो. या चहाची चव काहीशी आंबटसर असून, हा चहा गरम किंवा गार पिता येतो. या चहामध्ये अँटी ऑक्सिडंट्स आणि 'क' जीवनसत्त्व मोठ्या प्रमाणावर आहे. या चहामध्ये लोहाची मात्रा ही मुबलक असून कॅल्शियमचे प्रमाण अतिशय कमी असल्याने फिटनेस शौकिनांसाठी या चहाचे सेवन लाभदायक ठरते. यामध्ये पोर्टशियम आणि 'अ' जीवनसत्त्वही आहे. या कारणामुळे चहाचे सेवन दररोज करणे चांगले. अनेक देशांमध्ये आता या जास्वंदीचा चहा ग्रीन टीला पर्याय म्हणून सेवन केला जात आहे. हा चहा बनवण्यासाठी खास जास्वंदीचा चहाच्या टी बॅग बाजारांमध्ये मिळतात, त्यांचा वापर केला जाऊ शकतो.

त्याशिवाय हा चहा घरी तयार करण्यासाठी दोन कप ताजी जास्वंदीची फुले किंवा अर्धा कप वाळवलेल्या जास्वंदीच्या फुलांची पावडर, आठ कप पाणी, पाव कप मध, तीन मोठे चमचे लिंबाचा रस इतक्या साहित्याची गरज आहे. जर चहा बनवण्यासाठी ताजी फुले वापरली जाणार असतील, तर या फुलांमधील तुरा काढून टाकावा. त्यांनंतर ही फुले धुवून घेऊन आठ कप पाण्यामध्ये घालून हे पाणी उकळवा. पाण्याला उकळी आल्यानंतर गॅस बंद करून पाण्याच्या भांड्यावर झाकण ठेवावे. हे झाकण पंधरा मिनिटे राहू द्यावे. त्यानंतर या पाण्यामध्ये लिंबाचा रस आणि मध घालून चांगले मिसळवा आणि मग हा चहा गाळून घ्यावा. हा चहा गरम किंवा थंड करून पिण्यास द्यावा. या चहाचे सेवन गर्भवती महिला, कर्करोगाचे उपचार घेणारे रुग्ण, कमी रक्तदाब असणाऱ्या व्यक्तींनी कमी प्रमाणात करावे.

सध्या जगातील सर्वात जास्त भेडसावणारी समस्या म्हणजे डायबेटिस... जगात भारत हा डायबेटिसचा मोठा बळी आहे. भारतात डायबेटिसग्रस्त लोकांची संख्या नवनेच आकडे पार करतेय. डायबेटिस पूर्णपणे बरा करता येत नसला तरी काही प्रमाणात रोखला जाऊ शकतो. त्यापासून स्वतःचे रक्षण करता येते. त्यामुळे तुम्ही या विकाराचे बळी होऊ नये म्हणून काही काळजी घेणे आवश्यक आहे.

डायबेटिसपासून स्वताचे रक्षण करण्यासाठी हे टाळा

● वजन घटवा : तुम्ही जर स्थूल असाल तर तुमचे वजन कमी करण्याचा प्रयत्न करा. जास्त वजन हे डायबेटिस होण्यासाठी पूरक असते. वजन घटवल्याने शरीरात होणाऱ्या इन्सुलिनमध्ये वाढ होते आणि त्यामुळे मधुमेहाचा धोका कमी होण्यास मदत होते.
● नाश्ता करा : सकाळी उठल्यानंतर दोन ते तीन तासांत नाश्ता करण्याची सवय स्वतःला लावून घ्या. यामुळे डायबेटिसचा धोका कमी होण्यास मदत होते. नाश्ता करणे अजिबात टाळू नका.
● तंतूमय (फायबर) पदार्थांचे सेवन करा : आहारात फळे, भाज्या, डाळी आणि टणक कवचाच्या फळांचा समावेश करा. तंतूमय पदार्थांचा आहार समावेश असणे फार गरजेचे आहे. आहारातून शरीरात येणाऱ्या शर्करेचे प्रमाण कमी करण्यास हे पदार्थ मदत करतात.
● शारीरिक व्यायाम : नियमित व्यायाम करणे तुमच्या आरोग्यासाठी गरजेचे आहे. व्यायामामुळे केवळ वजन कमी होते असे नाही, तर शरीरात उत्पन्न होणारे इन्सुलिन योग्य पद्धतीने वापरले जाते. त्यामुळे डायबेटिसचा धोका कमी होतो.
● धूम्रपान टाळा : तुम्ही जर धूम्रपान करत असाल तर ते आताच बंद करा. टाईप २ चा डायबेटिस धूम्रपानामुळे होण्याची मोठ्या प्रमाणात शक्यता असते. त्यामुळे या कारणाला बगल देणे गरजेचे आहे.

तयार

जिरे आरोग्यासाठी लाभदायक

जिरे एक मसल्यातील पदार्थ आहे. जेवणाला रुचकर चव आणण्यात जिऱ्याचा वाटा मोठा असतो. जिरे केवळ खाण्यासाठी मर्यादित नाही, तर आपल्याला आरोग्यासाठी खूप फायदेशीर आहे. जिऱ्याचा उपयोग औषध म्हणून केला जात आहे. जिऱ्यामध्ये लोह, मॅग्नेशियम, कॅल्शियम, फायबर, झिंक आदींची जास्त मात्रा असते. मेक्सिको, भारत, नार्थ अमेरिका या देशांत जिऱ्याचा जास्त वापर केला जातो. शरीरातील अनावश्यक चरबी बाहेर काढण्यास जिरे मदत करते. तसेच जिरेपूड खाल्ल्यानंतर एक तास काहीही खाऊ नका.
● दहात भाजलेल्या जिऱ्याचे चूर्ण घालून खाल्ल्यास डायरियावर आराम

मिळतो.
● जिऱ्यात लिंबाचा रस आणि मीठ घाला. त्यामुळे उलटीसारखे वाटणे, मळमळणे यावर आराम मिळेल.
● जिऱ्यात थोडे विटनेगर घालून खाल्ल्यास उचकी बंद होते.
● जिऱ्यात गूळ घालून त्याच्या गोळ्या बनवा. त्या मलेरियावर लाभदायी ठरतात.
● एक चिमूटभर कच्चे जिरे खाल्ल्यास ऑसिडीटीपासून सुटका होते.
● मधुमेह नियंत्रित ठेवण्यासाठी एक छोटा चमचा जिरे दिवसातून दोनदा पाण्यासोबत घ्या. नक्कीच फायदा होईल.

आजकाल डेटा लीकचा घटना वारंवार ऐकण्यात येत असतात. अनेक प्रकारे डेटा लीक होत आहे. कधी फेसबुकचा डेटा लीक होतो, तर कधी कोणत्याही शॉपिंग साइटचा. एवढेच नाही, तर तुमच्या स्मार्टफोनचा खासगी डेटा जसे की फोटो, व्हिडीओ किंवा कोणतीही गोपनीय फाइलही लीक होऊ शकते. याचा सर्वात मोठा दुष्परिणाम म्हणजे डेटा लीक झाल्यानंतर तुमची वैयक्तिक माहिती आणि ई-मेल आयडी, पासवर्ड, मोबाइल नंबर इत्यादी हॅकर्सपर्यंत पोहोचतात. नंतर हॅकर्स फोरमसारख्या डार्क वेबवर डेटा विकला जातो किंवा याच्या मदतीने वैयक्तिक ब्लॉकमेलही करता येते. तुम्हीही अँड्रॉइड स्मार्टफोन वापरत असाल तर तुमचा डेटा सुरक्षित ठेवण्यासाठी तुम्ही काही महत्वाच्या गोष्टींची काळजी घेतली पाहिजे, जेणेकरून भाविष्यात तुम्हाला कोणतीही अप्रिय घटना टाळा येईल. चला जाणून घेऊया.

या कारणामुळे लीक होतो फोनमधील डेटा, या चुका टाळाच

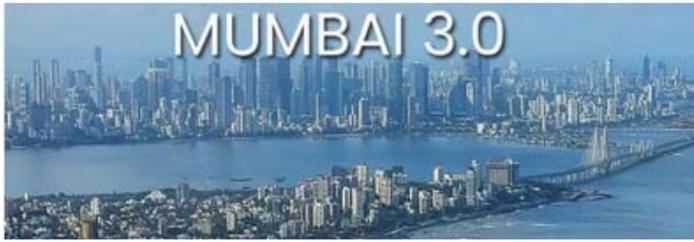
या कारणामुळे डेटा लीक होतो
कोणत्या चुकामुळे तुमचा वैयक्तिक डेटा लीक होतो हे माहीत असणे महत्त्वाचे आहे. अनेकदा असे दिसून येते की, आपण आपले कोणतेही वैयक्तिक फोटो, व्हिडीओ किंवा फाइल्स आणि पासवर्ड आपल्या मित्र आणि नातेवाईकांसोबत शेअर करतो. जर त्यांनी तुमचा डेटा आणखी एखाद्या व्यक्तीकडे हस्तांतरित केला, तर तुमचा डेटा लीक होऊ शकतो.
तसेच बऱ्याच वेळा आम्ही घाईघाईने किंवा लक्ष न देता प्रामाणिक स्रोतांकडून थर्ड पार्टी अॅप्स इन्स्टॉल करणे टाळावे. यामुळे अॅप्स स्पायवेअरने लोड केले जाऊ शकतात आणि तुमची वैयक्तिक माहिती हॅकर्सच्या समोर आणू शकतात.

डेटा लीक टाळण्यासाठी या पद्धती फॉलो करा
तुमच्या स्मार्टफोनला डेटा लीकपासून वाचवण्याचा सर्वात सोपा आणि महत्त्वाचा मार्ग म्हणजे तुमचा फोन लॉक ठेवावे. यासोबतच अॅप्लॉकच्या मदतीने फोनमधील अॅप्स विशेषतः गॅलरी आणि फाइल मॅनेजर सुरक्षित ठेवा. अॅप फक्त गूगल प्ले स्टोरवरून इन्स्टॉल करा. तसेच अॅप स्थापित करण्यापूर्वी त्याचे रेटिंग आणि रिव्यू नक्की वाचा.
थर्ड पार्टी अॅप्स वापरणे टाळा. बऱ्याच वेळा या अॅप्समध्ये स्पायवेअर आणि मालवेअर असतात, जे तुमचा फोन स्कॅन करत राहतात आणि तुमची वैयक्तिक माहिती हॅकर्सपर्यंत

पोहोचवण्यासाठी बॅकग्राउंडमध्ये काम करतात. फोनमध्ये फक्त आवश्यक अॅप इन्स्टॉल करण्याचा प्रयत्न करा आणि जेव्हा शंका असेल तेव्हा लगेच अॅप काढून टाका. फोनवरील कोणत्याही अज्ञात लिंकवर क्लिक करू नका. हॅकर्स किंवा स्कॅमर अनेकदा ई-मेल किंवा एसएमएसद्वारे मालवेअरने भरलेल्या लिंक्स पाठवतात. लिंक क्लिक करताच तुमच्या फोनची हेरगिरी सुरू होते.

नवी मुंबईलगत तिसरी मुंबई लवकरच

■ बातमी / लेख, प्रती दिपक नाईक
नवी मुंबईलगत उभारल्या जाणाऱ्या 'तिसऱ्या मुंबई'च्या विकासाला मोठी चालना मिळाली असून, भूसंपादन आणि भूवाटपासाठीचे सर्वसमावेशक धोरण राज्य मंत्रिमंडळाने मंजूर केले आहे. या निर्णयामुळे अटल सेतू प्रभाव क्षेत्रात नियोजित शहरविकास, उद्योग, गुंतवणूक आणि पायाभूत सुविधांचे काम वेगाने मार्गी लागणार आहे.

मंगळवारी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत अटल बिहारी वाजपेयी शिवडी-न्हावा शेवा अटल सेतूच्या प्रभाव क्षेत्रात उभारण्यात येणाऱ्या तिसऱ्या मुंबईसाठी भूसंपादन आणि भूवाटपाबाबतचे धोरण मंजूर करण्यात आले. 'नवनगर विकास प्राधिकरण' तसेच मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत (एमएमआरडीए) राबविण्यात येणाऱ्या भविष्यातील सर्व विकास प्रकल्पांसाठी हे धोरण लागू राहणार आहे. या धोरणामुळे अटल सेतू प्रभाव क्षेत्रात

नियोजित पद्धतीने शहरीकरण करता येणार असून, औद्योगिक गुंतवणूक, लॉजिस्टिक्स, निवासी आणि वाणिज्यिक प्रकल्प तसेच पायाभूत सुविधांच्या उभारणीला दिशा मिळणार आहे.

या निर्णयानुसार जमीन मालकांच्या संमतीने ठरलेल्या दराने करार करून जमीन संपादन करता येणार आहे. तसेच २०१३ च्या भूसंपादन कायद्यानुसार योग्य भरपाई देऊनही जमीन घेण्याची मुभा देण्यात आली आहे. काही प्रकरणांमध्ये रोख मोबदल्याऐवजी एफएसआय किंवा टीडीआरच्या स्वरूपात भरपाई देण्याची तरतूद करण्यात आली असून, गरज भासल्यास अतिरिक्त एफएसआय किंवा टीडीआरही दिला जाणार आहे. या धोरणांतर्गत २२.५ टक्के जमीन परतावा योजना लागू केली जाणार आहे. खासगी जमीन वाटाघाटी करून घेतली जात असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांना विकसित भूखंड देण्यात येणार आहेत. मात्र, परतावा म्हणून

देण्यात येणारा भूखंड ४० चौरस मीटरपेक्षा कमी असल्यास त्याऐवजी रोख मोबदला देण्यात येणार आहे.

विकास केंद्र उभारणार:

तिसऱ्या मुंबईच्या विकाससाठी विशेष प्रयोजन वाहन (एसपीव्ही) स्थापन करून भागीदारी तत्वावर विकास केंद्र उभारण्याचे प्रस्ताव मागविण्यात येणार आहेत. यासाठी संविस्तर भूवाटप नियमावली तयार करून शासनाकडे मंजुरीसाठी सादर करण्याचे निर्देश एमएमआरडीएला देण्यात आले आहेत. तसेच पायाभूत सुविधांमधून शासन आणि एमएमआरडीएला जास्तीत जास्त महसूल मिळेल, असे प्रभावी महसूल मॉडेल सादर करण्याचेही निर्देश देण्यात आले आहेत. या निर्णयामुळे तिसऱ्या मुंबईचा विकास वेग घेणार असून, मुंबई महानगर प्रदेशातील औद्योगिक आणि शहरी विस्तारासाठी एक नवे महत्वाचे विकास केंद्र उदयास येणार आहे.

उद्योग आकर्षित करण्यासाठी 'पास-थू पॉलिसी'

► अतिक्रमिता भागांमध्ये उद्योग येण्यासाठी ह्यापास-थू पॉलिसी लागू करण्याचा निर्णयही घेण्यात आला आहे. या धोरणानुसार जमीन संपादनाचा खर्च, पायाभूत सुविधा उभारणीचा खर्च आणि इतर शुल्क संबंधित भूखंडधारकांकडून हप्त्यांमध्ये वसूल करण्यात येणार आहे. एमएमआरडीए या भागात पायाभूत सुविधा उभारणार असून, जमीन हजारी आहे तरीही या तत्वावर देण्यात येणार आहे. भविष्यात भरपाईत वाढ झाल्यास त्याचा खर्चही भूखंडधारकांकडून घेतला जाणार आहे.

► परकीय थेट गुंतवणूक (एफडीआय) आकर्षित करण्यासाठी अटल सेतू प्रभाव क्षेत्रात विशेष तरतूद करण्यात आली आहे. थेट परकीय गुंतवणूक आणणाऱ्या उद्योगांना प्राधान्याने भूखंड दिले जाणार असून, किमान १०० एकर जमीन घेणे बंधनकारक असेल. तसेच चार वर्षात किमान २५० कोटी रुपयांची गुंतवणूक करणे आवश्यक राहणार आहे. अतिक्रमिता जमीन विकता किंवा हस्तांतरित करता येणार नाही आणि एकूण विकसित क्षेत्राच्या २५ टक्क्यांपर्यंत एफडीआयला परवानगी दिली जाणार आहे.

भारतातील पहिला संगीत मार्ग मुंबईकरांच्या सेवेत

मुंबई महानगरपालिकेने उभारलेल्या धर्मवीर, स्वराज्यरक्षक छत्रपती संभाजी महाराज किनारी मार्गावर (मुंबई कोस्टल रोड) साकारण्यात आलेली संगीत रस्त्याची संकल्पना वाहनधारकांना आनंद देणारी आहे. हंगेरियन तंत्रज्ञानावर आधारित ही अभिनव संकल्पना यापुढेही राबविण्याचा मानस आहे, असे उद्गार महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी काढले. तर समृद्धी महामार्गावरही प्रायोगिक तत्वावर ही संकल्पना राबविण्याचा विचार करू मुंबई किनारी रस्त्यावर साकारलेल्या संगीत मार्गाचा मुंबईकरांनी आनंद घ्यावा, असे आवाहन राज्याचे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी केले. मुंबई किनारी रस्त्यावर नरिमन पॉइंटकडून वरळीकडे जाणाऱ्या उत्तर मार्गिकेवर साकारलेल्या संगीत मार्गाचे (मेलोडी रोड) मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या उपस्थितीत आज बुधवारी ११ फेब्रुवारी २०२६ रोजी लोकार्पण करण्यात आले. यावेळी उपमुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री यांनी वाहनात बसून हस्तमंडळ मिल्डिनियरकडून वाहनातून उतरून मेलोडी रोड या गीताची धून ऐकत संगीत मार्गाचा आनंद घेतला. हंगेरियन वाणिज्य दूत फॅरेन जारी, माजी खासदार राहुल शेवाळे, अतिरिक्त आकृष्ट (पूर्व उपनगरे) डॉ. अविनाश ढाकणे यांच्यासह विविध मान्यवर यावेळी उपस्थित होते. मुंबई किनारी रस्त्यावर नरिमन पॉइंटकडून वरळीकडे जाणाऱ्या उत्तर मार्गिकेवर संगीत पट्टे बसविण्यात आले आहेत. या पट्ट्यांवरून वाहन गेल्यावर हजय होई हे गाणे ऐकू येते. हा जगातील पाचवा आणि भारतातील पहिलाच प्रयोग आहे. माजी खासदार राहुल शेवाळे यांच्या संकल्पनेतून हा अभिनव उपक्रम साकारण्यात आला आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, मुंबई किनारी रस्त्यावरील पहिल्या टप्प्यात ५०० मीटर अंतराच्या रस्त्यावर ही संकल्पना राबविण्यात आली आहे. यापुढेही संगीत मार्ग ही संकल्पना राबविण्याचा मानस आहे.

यानंतरही अशाप्रकारे संगीत मार्ग साकारण्यात...
उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे म्हणाले, सध्या मुंबई किनारी रस्त्यावरील ५०० मीटर अंतरावर संगीत पट्ट्या बसविण्यात आल्या आहेत. यानंतरही अशाप्रकारे संगीत मार्ग साकारण्यात येतील. समृद्धी महामार्गावरही प्रायोगिक तत्वावर ही संकल्पना राबविण्याचा विचार करू. मुंबई किनारी रस्त्यावर साकारलेला संगीत मार्ग मुंबईकरांच्या मनात देशभक्ती जागृत करणारा आहे. हा भारतातील पहिलाच संगीत रस्ता, असल्याचेही शिंदे यांनी सांगितले.

कोस्टल रोडवर ऐकू येणार जय हो

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

वाहतूक कोंडी विरहित, वेगवान आणि सुखकर प्रवासाची साक्ष ठरलेल्या मुंबईतील महाराज किनारी मार्गावर (मुंबई कोस्टल रोड) वाहनचालकांसाठी एक आगळवेगळ्या आणि अभिमानाचा अनुभव देणारी अभिनव संगीत संकल्पना प्रत्यक्षात आली आहे. या रस्त्यावर विशेष तंत्रज्ञानयुक्त संगीत पट्टे बसविण्यात आले आहेत. या संगीत मार्गावरील (मेलोडी रोड) पट्ट्यांवरून वाहन गेल्यावर स्लमडॉग मिल्डिनियर चित्रपटातील 'जय हो' हे गाणे ऐकू येणार आहे. हा जगातील पाचवा आणि भारतातील पहिलाच प्रयोग आहे. माजी खासदार राहुल शेवाळे यांच्या संकल्पनेतून हा अभिनव उपक्रम राबविण्यात आला आहे.

मुंबई महानगरपालिकेने उभारलेल्या मुंबई किनारी रस्त्यावर नरिमन पॉइंट कडून वरळीकडे जाणाऱ्या उत्तरमार्गिकेवर हा अभिनव प्रयोग साकारण्यात आला आहे. वरळीकडे जाणाऱ्या भूमिगत बोगद्यातून बाहेर

पडल्यानंतर दुभाजकाला लागून असलेल्या पहिल्या मार्गिकेवरून ५०० मीटर पुढे संगीत पट्टे बसविण्यात आले आहेत. या पट्ट्यांवरून ताशी ७० ते ८० किलोमीटर वेगाने वाहन नेल्यास "जय हो" या गीताची धून वाहनात बसून ऐकू येते. रस्त्याच्या पृष्ठभागावर टराविक अंतरावर आणि विशिष्ट आकारात पट्टे बसविण्यात आले आहेत.

वाहन टराविक वेगात या पट्ट्यांवरून गेल्यावर चाकांच्या घर्षणातून निर्माण होणाऱ्या ध्वनीलहरींवर 'जय हो' गाण्याची धून बसविण्यात आली आहे. हा अनुभव वाहनाच्या आत बसलेल्या प्रवाशांना स्पष्टपणे जाणवणार आहे. भूमिगत बोगद्यात वाहन असतानाच चालकांना संगीतमार्गाची माहिती व्हावी यासाठी महानगरपालिका प्रशासनाकडून ५०० मीटर, १०० मीटर आणि ६० मीटर अंतर आधीच संगीत मार्गाबाबतचे सूचनाफलक लावण्यात आले आहेत.

असा आहे 'संगीत/मेलडी रोड'

रस्त्यावर टराविक अंतरावर व विशिष्ट मोजमापात खोबणी किंवा पट्टे तयार केले आहेत. वाहन टराविक वेगात त्या पट्ट्यांवरून गेले, की चाकांच्या घर्षणातून संगीतमार्गाच्या ध्वनी निर्माण होतो. यालाच 'म्युझिकल रोड' किंवा 'मेलडी रोड' असे म्हटले जाते.

बदलापुरात धक्कादायक प्रकार... रिश्काचालकाकडून अल्पवयीन मुलीचा हात धरला, मैत्रिणीच्या प्रसंगावधानामुळे सुटका

■ ठाणे। प्रतिनिधी,

जिल्हातील बदलापूरमध्ये घडलेला बाल लैंगिक अत्याचार प्रकरणात गाजला, त्यानंतर संतापाची मोठी लाट उसळली होती. मात्र, अद्यापही अल्पवयीन मुलींवरील लैंगिक अत्याचाराच्या घटना सुरूच असल्याचे दिसून येत आहे. बदलापूरमध्ये ट्युशनला जाणाऱ्या एका अल्पवयीन चिमुकलीचा एका रिश्का चालकाने हात पकडून विनयभंग केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. याप्रकरणी, पोलिसांनी पोक्सो कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल करून आरोपीला अटकही केली.

अंदाजे १० वर्षीय चिमुकलीने विरोध करूनही रिश्काचालक तिचा हात सोडत नव्हता. अखेर प्रसंगावधान राखत तिचासोबत असलेल्या मैत्रिणीने

या रिश्का चालकापासून सुटका करण्यासाठी रिश्का चालकाच्या डोक्यात माती फेकली आणि तिथून पळ काढला. बदलापूर पूर्व परिसरातील ही घटना असून आरोपी रिश्का चालकाला पोलिसांनी अटक केली आहे.

पोलिसांनी परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासून आरोपीचा शोध सुरू केला. त्यानंतर,

अवघ्या काही तासातच अंबरनाथ येथून पोलिसांनी आरोपीला अटक केली.

याप्रकरणी बदलापूर पूर्व पोलीस ठाण्यात पोक्सो कायद्यांतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. आरोपीची सध्या न्यायालयीन कोर्टात रवानगी करण्यात आल्याची माहिती बदलापूर पूर्व पोलिसांनी दिली आहे. बदलापूर पूर्व पोलीस ठाण्यात ६ फेब्रुवारी रोजी तक्रार दाखल झाली होती, त्यामध्ये मुलीचा हात धरून विनयभंग करण्याचा प्रयत्न झाला. त्यानुसार, पोक्सोअंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला. त्यानुसार, वरिष्ठांच्या मार्गदर्शनात संवेदनशीलपणे लहान मुलासंदर्भातील गुन्हे हाताळत कारवाई करण्यात आल्याची माहिती पोलीस निरीक्षक राजेश गज्जल यांनी दिली.

मालाडमध्ये बदलापूरची पुनरावृत्ती

मालाडमध्ये ५ वर्षीय मुलीशी शाळेत शिपायाने गैरवर्तन केल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे. अल्पवयीन मुलीला जीवे मारण्याची धमकी देऊन तिच्याशी हे गैरकृत्य करण्यात आले. याबाबत शाळा प्रशासनाकडेही तक्रार करूनही आरोपीबाबत कोणतीही माहिती सांगण्यास शाळा प्रशासनाने नकार दिला. तर शाळेच्या बंदनामीच्या हेतूने उलट शाळेच्या सीईओ यांनी प्रकरण बाहेर न आणण्यासाठी मुलीच्या पालकांवर दमदाटी केल्याचा आरोप पालकांनी केला आहे. याप्रकरणी मुलीच्या पालकांनी दिलेल्या तक्रारीनंतर शाळेच्या शिपाई अनिल पांचाळ (३०), आणि शाळेच्या सी ई ओ अनंत यज्ञीक (६५) यांच्या विरोधात पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला आहे. मालाड पोलिसांनी दोघावर कलम ७४, ३५१(२) बी.एन.एस.२०२३ सहा कलम १०, १७, २१(२) बालकांकरिता लैंगिक अपराधांपासून बालकांचे संरक्षण अधिनियम २०१२ अंतर्गत गुन्हा दाखल केला आहे. या घटनेमुळे परिसरातील शाळा प्रशासना विरोधात नागरिकांमध्ये संतापाची लाट आहे.

जळती चिता पोलिसांनी विझवली... अन् अर्धवट जळालेला मृतदेह का घेतला ताब्यात

अल्पवयीन असतानाच फूस लावून पळवून नेले

सनाच्या वडिलांनी, निजाम यांनी आरोप केला आहे की, अजित हा फायनासच्या हप्त्यांच्या बहाण्याने त्यांच्या घरी येत असे आणि त्याने त्यांच्या मुलीला अल्पवयीन असतानाच फूस लावून पळवून नेले होते. लनानंतर तिचे जबरदस्तीने धर्मांतर करण्यात आले आणि त्यानंतर तिचा सतत मानसिक व शारीरिक छळ केला जात होता, असा गंभीर दावाही वडिलांनी केला आहे. आपली मुलगी आजारपणामुळे नाही, तर सासरच्या जाचामुळे आणि घातपातामुळे मरण पावली असल्याची तक्रार त्यांनी नोंदवली आहे.

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

उत्तर प्रदेशातील आग्यातून एक खळबळजनक घटना समोर आली आहे, जिथे एका मुस्लिम तरुणीचा संशयास्पद मृत्यू झाला आणि तिच्या अंत्यसंस्कारावेळी पोलिसांनी मोठी कारवाई केली. २१ वर्षीय सना नावाच्या तरुणीचा मृत्यू झाल्यानंतर तिचा पती अजित सिंग हा गावातील स्मशानभूमीत तिचा अंत्यसंस्कार करत होता. मात्र, माहिती मिळताच पोलिसांनी धाव घेत पेटती चिता पाण्याने विझवली आणि अर्धवट जळालेला मृतदेह ताब्यात घेऊन पोस्ट मार्टमसाठी पाठवला.

चार वर्षांपूर्वी प्रेमविवाह

सना आणि अजित सिंग यांनी चार वर्षांपूर्वी प्रेमविवाह केला होता आणि तेव्हापासून ते उत्तर प्रदेशातील किरावली क्षेत्रातील जाऊ गावात एकत्र राहत होते. बुधवारी (११ फेब्रुवारी) दुपारी ३ च्या

सुमाराने सनाची प्रकृती खालावली आणि तिचा मृत्यू झाला. अजितने ग्रामस्थांच्या मदतीने घाईघाईत अंत्यसंस्काराची तयारी सुरू केली. प्राथमिक माहितीनुसार, तिचा मृत्यू टीबीच्या आजारामुळे झाल्याचे सांगितले जात आहे, मात्र माहेरच्या मंडळींनी हत्येचा संशय व्यक्त केल्याने प्रकरणाला गंभीर वळण मिळाले.

परिसरात तणावाचे वातावरण

फतेहपूर सीक्री पोलिसांनी या प्रकरणी अजित सिंगला ताब्यात घेतले असून त्याची कसून चौकशी केली जात आहे. पोलीस आता पोस्ट मार्टमची प्रतीक्षा करत आहेत, ज्यातून सनाच्या मृत्यूचे नेमके कारण स्पष्ट होईल. सनाच्या मृत्यूने आणि स्मशानभूमीतील त्या नाट्यमय कारवाईने परिसरात तणावाचे वातावरण असून, पोलीस सर्व बाजूंनी या प्रकरणाचा तपास करत आहेत.

अकरावीच्या विद्यार्थिनीवर वेगवेगळ्या ठिकाणी थारमध्ये अत्याचार व्हिडिओ रेकॉर्ड करत व्हायरल करण्याची दिली धमकी

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

एका अकरावीच्या मुलीवर लैंगिक अत्याचार करण्यात आल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. पोलीस तपासातून समोर आले की, आरोपीने अल्पवयीन विद्यार्थिनीवर चार वेगवेगळ्या वाहनांमध्ये लैंगिक अत्याचार केला. पोलिसांनी आरोपीच्या ताब्यातून चार कार जप्त केल्या आहेत. ही घटना मध्य प्रदेशच्या भोपाळमधील घडली आहे.

विद्यार्थिनीवर वेगवेगळ्या ठिकाणी कारमध्ये अत्याचार

आरोपी औसाफ हा तुरुंगात आहे, तर त्याचा साथीदार हा माझ खानला देखील अटक करण्यात आली आहे. प्रकरणाचे गांभीर्य ओळखून पोलीस आयुक्तांनी विशेष तपास पथक स्थापन केले. एसीपी अंकिता खटारकर यांच्याकडे या एफआयटीचे नेतृत्व करण्याची जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. पोलीस तपासातून

आरोपीकडून धक्कादायक खुलासे

मुख्य आरोपी औसाफ अली खानला ३ फेब्रुवारी रोजी अटक करून तुरुंगात पाठवण्यात आले, त्याचा साथीदार माझ खानला ८ फेब्रुवारी रोजी अटक करण्यात आली आणि तो १२ फेब्रुवारीपर्यंत कोहेफिजा पोलीस ठाण्याच्या कोर्टात आहे. माझ खानची भोपाळमध्ये एक व्यायामशाळा आहे. चौकशीदरम्यान माझ

दिसून आले की, विद्यार्थिनीवर कारमध्ये अनेकदा अत्याचार केले होते.

खानने धक्कादायक खुलासे केले आहेत. पोलिसांच्या म्हणण्यांनुसार, गुन्हात वापरण्यात आलेली थार ही सिहोर जिल्ह्यातील एका गावात लपवण्यात आली. व्हिडिओ रेकॉर्डिंगसाठी वापरलेला मोबाईल अद्यापही सापडला नाही. तपासातून समोर आलं की, मेजरची कोहेफिजा पोलीस ठाण्यात एका हेड कॉन्स्टेबलशी मैत्री झाली होती, ज्यावर गोपनीय माहिती लीक केल्याचा आरोप आहे.

अकरावीच्या विद्यार्थिनीवर ४ वेगवेगळ्या कारमध्ये नेऊन अत्याचार व्हिडिओ बनवून ४० हजार कमावले... नराधमांना अटक

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

११ वीत शिकणाऱ्या अल्पवयीन मुलीवर बलात्कार तसेच ब्लॅकमेलिंग आणि बळबंदीने खंडणी वसूल केल्याचे अतिशय संतापजनक वृत्त समोर आलं होतं. याप्रकरणी पोलिसांनी आता धक्कादायक खुलासा केला आहे. संबंधित पीडितेसोबत एक नव्हे तर चार कारमध्ये आरोपींनी घृणास्पद कृत्य केल्याची माहिती आहे. आता, पोलिसांनी आरोपीच्या ताब्यातून एका थारसह ४ कार जप्त केल्याचे सांगितलं जात आहे. संबंधित प्रकरण हे भोपाळमध्ये असल्याचे वृत्त आहे.

पीडितावर बलात्कार करणारा आरोपी औसाफ आधीच आरोपी औसाफ आधीच तुरुंगात असून त्याचा साथीदार मेजर खान यालाही पोलिसांनी अटक केल्याची माहिती समोर आली आहे. प्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन पोलिस आयुक्तांनी विशेष तपास पथक स्थापन केलं आहे. दरम्यान, पीडितेसोबत चार वेगवेगळ्या कारमध्ये घृणास्पद कृत्य केल्याचे तपासातून समोर आलं.

बलात्कार अन् व्हिडिओ रेकॉर्ड...

प्रकरणातील मुख्य आरोपी औसाफ अली खानला ३ फेब्रुवारी रोजी अटक करून त्याची तुरुंगात रवानगी करण्यात आली आहे. तसेच, त्याच्या सहकाऱ्याला ८ फेब्रुवारी रोजी ताब्यात घेतलं असून त्याला तुरुंगात पाठवण्यात आलं आहे.

बलात्कार अन् व्हिडिओ रेकॉर्ड...

प्रकरणातील मुख्य आरोपी औसाफ अली खानला ३ फेब्रुवारी रोजी अटक करून त्याची तुरुंगात रवानगी करण्यात आली आहे. तसेच, त्याच्या सहकाऱ्याला ८ फेब्रुवारी रोजी ताब्यात घेतलं असून त्याला तुरुंगात पाठवण्यात आलं आहे.

मशिदीच्या छतावर नेत २३ वर्षीय तरुणाचे ७ वर्षीय चिमुकल्यावर अत्याचार... सीसीटीव्हीतून सत्य समोर

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

एका तरुणाने ७ वर्षांच्या अल्पवयीन मुलावर लैंगिक अत्याचार केले. नमाज शिकवण्याच्या नावाखाली आरोपीने हे घृणास्पद कृत्य केल्याची माहिती समोर आली. तरुणाने पीडित मुलाला मशिदीच्या छतावर नेले आणि त्याच्याशी अनेकसंख्येने लैंगिक शरीरसंबंध बनवले. ही घटना गुजरातमधील अहमदाबादमध्ये घडल्याचे सांगण्यात येत आहे.

पीडित मुलाने घरी परतल्यानंतर घटनेची माहिती दिली

दरम्यान, त्याने मुलावर असं घृणास्पद कृत्य केलं, या घटनेनंतर मुलगा घरी परतला असता त्याने

मुलाला नमाज अदा करण्याचे आदेश देऊन मशिदीच्या छतावर नेत केले अत्याचार

संबंधित घटनेच्या काही तासांनंतर पोलिसांनी आरोपीला अटक केली आहे. आरोपीचे नाव नोमान शेख (वय २३) असे आहे. तो पीडित मुलाला शेजारील असल्याचे सांगण्यात येत आहे. त्याने पीडित मुलाला नमाज अदा करण्याचे आदेश दाखवले, नंतर दुपारी १:३० वाजता मशिदीच्या छतावर नेत सुमारे १५ ते २० मिनिटे अत्याचार केला.

क्रूरतेची एकूण कहाणी सांगितली. त्याची प्रकृती बिघडत असल्याचे पाहून त्याला तात्काळपणे रुग्णालयात दाखल केले. मुलाने दिलेल्या जबाबाच्या आधारे गायकवाड हवेली पोलीस

ठाण्यात आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आणि पुढील तपास सुरू केला.

पोलिसांनी मशिदीच्या आजूबाजूच्या काही सीसीटीव्ही फुटेजची तपासणी

केली असता, आरोपी मुलाला छतावरून घेऊन जात असल्याचे स्पष्टपणे दिसून आले.

संबंधित प्रकरणातील दोस पुरावे मिळाल्यानंतर पोलिसांनी आरोपीला अटक केली. आरोपी नोमान शेख याचीही गुन्हेगारी पार्श्वभूमी असल्याचे सांगण्यात येत आहे.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजूला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवधर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायदानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या / लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधित वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणवृत्ती - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed & Published and Owned by Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik. Printed at SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Pravasi Industrial Estate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building, Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com